

ŽELEZAR

JESENICE, 12. XII. 1964
LETO VI.

Poštšina plačana v gotovini
ŠT. 50

6. redna seja DS

V soboto, 28. novembra, je imel delavski svet železarne 6. redno sejo, obenem pa še svečano, ker je bila seja neposredno pred praznikom dneva republike. Osnovno vprašanje te seje je bilo devetmesečno poročilo o poslovanju železarne.

Devetmesečno poročilo so pred sejo delavskega sveta železarne obravnavali v delovnih enotah, na upravnem odboru in na komisiji za gospodarstvo. Vsi organi, ki so o poročilu razpravljali, so ugotovili, da so rezultati zadovoljivi in da bomo do konca leta s prizadevanjem vseh dosegli še boljše. Po predlogih teh organov in razpravi na seji delavskega sveta železarne je le-ta sprejel v zvezi z devetmesečnim poročilom naslednje sklepe:

- Osnovna sredstva, ki so v gradnji, naj se ne kolavdirajo, ker bi stroški, nastali zaradi amortizacije in obresti na poslovna sredstva, preveč bremenili obrate oziroma UOS še prej, preden bi ta osnovna sredstva proizvajala. Poleg tega pa bi še izgubili pravico do poizkusnega obratovanja.

- Dolgovi naših kupcev, ki znašajo 6.135.326.000 din, naj se dovedejo na začetno stanje. Delavski svet se strinja s predlogom uprave, kako naj bi to uredili.

- Delavski svet je zadolžil upravo, da analizira vzroke izostankov v letu 1963 z namenom, da v prihodnjem letu na podlagi te analize podvzamemo ustrezne ukrepe.

- Potrebno je zaostriti izdajanje vstopnih dovolilnic našim kupcem, tako da bodo vse, kar je v zvezi z naročili in dobavo, urejevali s komercialnim sektorjem, ne pa s posameznimi obratovodstvi.

- Delavski svet je zadolžil upravo, da naj gospodarski načrt za leto 1965 vsebuje vse obstoječe zmogljivosti in spremembe v letnem procesu, tako da ne bo med letom neplanske proizvodnje.

- Upravo osnovnih sredstev je DS zadolžil, naj ob koncu leta pripravi pregled vseh objektov, ki so v gradnji, kdaj morajo začeti obratovati in kdaj bomo začeli odplačevati anuitete.

- Reorganizacijo vzdrževanja je treba skladno s statutom, čimprej izvesti.

- Poostriti je treba proizvodno in delovno disciplino vodstvenega kadra.

Poleg osnovnega vprašanja, to je devetmesečnega poročila, je delavski svet razpravljal še o nekaterih vpra-

šanjih in v zvezi s tem odobril:

- prodajo dveh žebljarskih strojev in dveh bobnov tovarni igel v Kobaridu,

- bonifikacijo inozemskega kupcu za reklamirano pocinkano pločevino,

- delovni enoti elektropeč spremembo cenika za nekatera kvaliteta jekla, ki v celoti dajo povečane osebne dohodke za približno 10 %,

- delovnim enotam energetske grupe povečanje cenika za 7 odstotkov,

- šamotarni povečanje cenika za plavžarsko maso,

- delovni enoti profilnih valjarn znesek 6.109.300 din kot nadomestilo za nedosežene osebne dohodke v februarju in marcu zaradi pomanjkanja vode s tem, da iz tega zneska povrnejo posojilo v višini 3.378.000 dinarjev,

- delovni enoti profilnih valjarn povečanje cenika za ozkotračno železo, ki je bilo enkratno naročilo tovarne koles »Rog«.

- delavski svet železarne je sprejel častno predsedstvo nad 15. evropskim prvenstvom v kegljanju na ledu, ki bo ob koncu januarja na Jesenicah.

V talilnicah so v petek, 4. decembra izvedli nadomestne volitve

Kako smo volili na nadomestnih volitvah

Ker so se štirje odborniki zbora delovnih skupnosti naše skupščine preselili oziroma so menjali delovno mesto, je skupščina v njihovih volilnih enotah razpisala nadomestne volitve, ki so bile 4. decembra letos.

Volitve so bile izvedene: v drugi volilni enoti, ki obsega obrate talilnic v železarni; dosedaj je bil odbornik inž. Vinko Gaber, za novega odbornika pa je bil izvoljen Stane Torkar;

v 20. volilni enoti — Sekcija za vzdrževanje prog Jesenice in Kranjska gora, kjer je bil dosedaj odbornik inž. Franc Brdnik, za novega odbornika pa je bil izvoljen Alojz Kilar;

v 31. volilni enoti — Bolnica Jesenice, je bil dosedaj odbornik dr. Marijan Panjtar, za novega odbornika pa je bila izvoljena Premrl Marija in

v 33. volilni enoti, katero sestavljajo zaposleni v Kli-

matskem zdravilišču »Fr. Rozman« Martuljk, Klimatsko zdravilišče »S. Marinkovič« in Naravno zdravilišče »Triglav« iz Mojstrane, je bil dosedaj član skupščine Ivan Tomc, na nadomestnih volitvah pa je bila izvoljena Mertelj Ema.

Od 1.473 volivcev, kolikor jih je vpisanih v teh volilnih enotah, jih je glasovalo 1.215, to se pravi 82,2 %. Najslabši rezultat pri udeležbi je dose-

gla 2. volilna enota, kjer je glasovalo samo 76,1 % volivcev, medtem ko je 33. volilna enota dosegla kar 99 % udeležbo na volitvah.

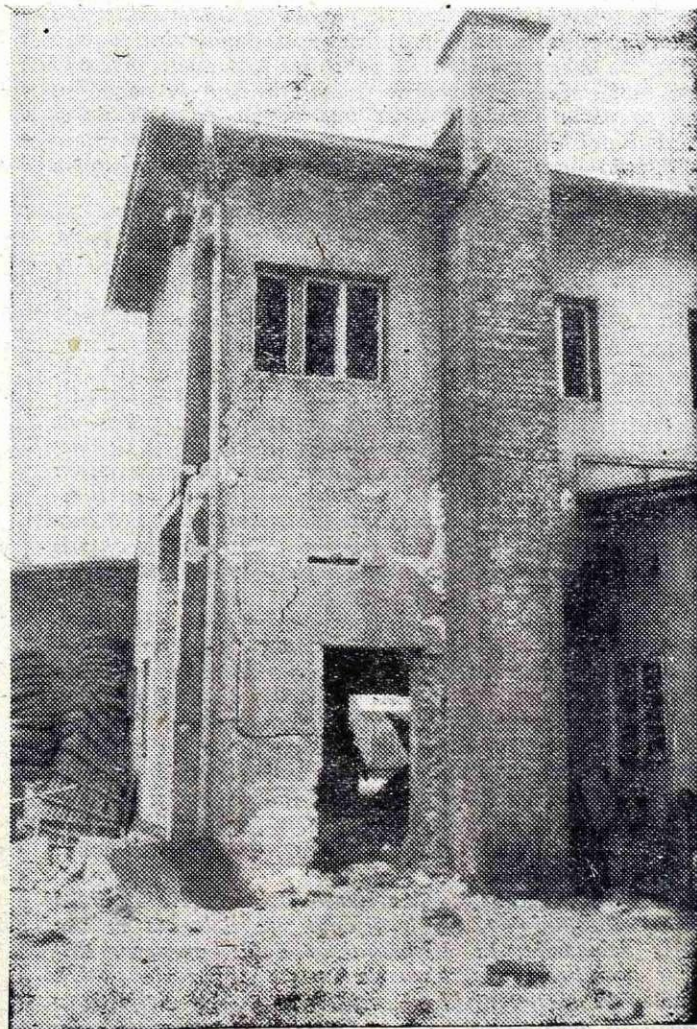
Vendar pa te številke ne kažejo realnih možnosti, kakršne so posamezne volilne enote imele, zato ne moremo trditi, da je v talilnicah najslabši rezultat z ozirom na to, da so imele druge volilne enote, npr. bolnica, boljše možnosti, ker so člani kolektiva zbrani v ožjem krogu, kot pa v talilnicah, kjer je delovni teritorij razvlečen pa tudi organizacija dela je specifična.

S. H.

10 milijonov škode v garaži

V sredo, 3. decembra ob 10.08 uri dopoldan, je v garaži odjeknila močna eksplozija. Vžgal se je aceten, ki se je skoncentriral v kanalu. Eksplozija je popolnoma uničila oddelek za varjenje, higienske prostore, skladišče za olje, stopnišče v prvo nadstropje, pisarno prometnika tovarnega prometa in okrog 40 m kanala, v katerem so montirane vse napeljave, razen električnih in telefonskih linij. Delno so poškodovani vsi prostori v prvem nadstropju, streha in velika mehanična delavnica. V trenutku, ko je prišlo do katastrofe, ni bilo v tem delu garaže nobenega delavca. Le v pisarni prometnika sta bila dva, ki pa sta razen mahjših prask odnesla zdravo kožo. V garaži je bilo v tem trenutku še šest ljudi, ki pa so bili vsi oddaljeni od kraja nesreče. Če bi do nesreče prišlo nekaj trenutkov prej, bi bile tudi človeške žrtve. Na kraj nesreče so takoj prišle komisije, ki so pričele ugotavljati vzroke katastrofe. Predvidevajo, da je bila poškodovana cev za dovod acetilena, kateri se je nabiral v kanalu. Na dvorišču garaže odlagajo ogorke iz male livne peči vajenci železarske šole. V kupu je verjetno še telo in tako je prišlo do eksplozije, ki je povzročila na zgradbi garaže za okrog 10 milijonov dinarjev škode.

P. K.

Ob VIII. kongresu ZKJ

V četrtek, 10. decembra, so bila v naši železarni zborovanja v počastitev VIII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, ki so se ga udeležili številni člani našega kolektiva. Na zborovanju pred glavnimi vhom na Jesenicah je spregovoril sekretar TK ZKS Franc Kobentar in med drugim dejal:

»Zveza komunistov danes prerašča v najdemokracičnejšo zavestno družbeno silo. Statut, ki ga bo sprejel kongres, vsebuje v svojem predlogu določilo o tem, da postaja delo ZK javno. Javno v pravem pomenu besede. Vse delovanje te organizacije je usmerjeno k ustvaritvi takšne družbe, v kateri bo človek živel bogato materialno in duhovno življenje. V tej borbi je Zveza komunistov prehodila najrazličnejše etape. Od ilegale, ko so bili njeni člani mučeni in preganjani že zato, če so bili komunisti, preko NOB, v kateri so komunisti doprinali največje osebne žrtve in pogosto plačali svoje ideje z lastnim življenjem, skozi težka leta naše povojne graditve, da smo prišli v današnji položaj. Vendar se komunisti še ne morejo oddahnuti, ker njihove pobude, akcije in njihovi ideali prehajajo na najširše sloje prebivalstva in uživajo ogromno podporo jugoslovanskih množic. Zveza komunistov zahteva od vsakega člana, da je v prvih vrstah borbe za humane odnose med ljudmi, za nadaljnji napredek sredstev za proizvodnjo, za pravično delitev rezultatov dela, za razvijanje lepših in bogatejših načinov življenja v socializmu. Ta naloga ni lahka. Nikjer na svetu ni vzorca, po katerem bi lahko uravnavali naš razvoj. Sami iščemo pot k plemenitemu cilju. Vemo, da še zdaleč nismo storili vsega, kar bi morali in včasih niti vsega, kar bi lahko.

VIII. kongres pomeni organizirano prizadevanje, da dobe delovne organizacije zadostno materialno osnovo za uspešno gospodarjenje, širjenje proizvodnje tako količinsko kot kvalitativno, ustvarjanje najboljših poslovnih uspehov, za pravično nagrajevanje na osnovi delovnih uspehov. Z razširjeno materialno osnovo prevzemajo delovne organizacije tudi sredstva za razvoj podjetja, za modernizacijo, družbeni standard, vzgojo ljudi — za razširjeno reprodukcijo. S tem pa prehaja na delovne organizacije poleg pravic tudi dokaj zahtevna odgovornost. Država ne bo več zajemala sredstva in jih razdeljevala po svojih statističnih kriterijih. S tem se približujemo cilju, ki so ga predvideli marksistični klasiki, da naj država na določeni stopnji družbenega razvoja v brezrazredni družbi odmore. Bitka za prenos pravic in dolžnosti glede razširjene reprodukcije pomeni torej bitko za uresničevanje marksističnega programa pri nas.

Jugoslavija je majhna dežela, ki pa ima velik ugled tudi v mednarodnem svetu. V svoji zgodovini je bila pogosto žrtev agresije in za to ve ves svet, ves svet pa tudi daje jugoslovanskim komunistom in narodom za to obilo priznanj. Svet nas pozna po naši miroljubni politiki, po prizadevanjih za mir, ki nedvomno dobivajo prav na VIII. kongresu ZKJ nove, bogatejše in preciznejše oblike.

Toda tudi znotraj domovine uvajamo nov tip demokracije, ki pomeni že v sedanjí fazi primer, kakršnega z vidnim zanimanjem proučujejo na vzhodu in zahodu. Vemo, da demokracija ne more in ne sme biti sama sebi namen, da je njen končni smoter sproščeno življenje ljudi, ki si sami urejajo svoje življenje po regulativih, kakršni ustrezajo le njim. S tem, da je podana zakonita in materialna osnova samoupravljanja, je sprožen proces, ki se nenehno razvija in ga ne more ustaviti nič zaviralnega in nič, kar ga skuša deformirati. Zavedati pa se moramo, da bo v vsaki naši delovni organizaciji, v vsaki občini, v vsaki republiki in v vsej naši domovini točno toliko demokracije, kolikor si jo bomo znali ustvariti sami v okviru nedvomno najdemokracičnejših pogojev in zakonov v vsem svetu.

Prepričani smo, da naše zaupanje v delo VIII. kongresa ni zaman. Prav tako pa vemo, da lahko uresničimo sklepe le s skupno in zavzeto akcijo. Če ne bomo komunisti skupaj z vsemi delovnimi ljudmi pripravljali uresničevati zaključke kongresa, ne bodo zaživel tako kot je treba. Zato nas čaka po kongresu naporno delo, da bomo povsod, kjer komunisti delujemo, uvajali svež duh VIII. kongresa, politiko poštenja, napredka, javnosti in demokracije. To nam je jugoslovanskim komunistom postalo del zavesti in prav tako delovnim ljudem naše dežele.

S temi mislimi pozdravljamo delo VIII. kongresa Zveze komunistov, pozdravljamo vse delegate in vse tuje delegacije, ki prisostvujejo delu kongresa. Naj živi socializem, demokracija in volja jugoslovanskih ljudi, da si ustvarijo plemenito in dobro življenje v miru in napredku.

Kolektiv valjarne 1300 pozdravlja kongres ZKJ z letošnjo največjo delovno zmago

Izpolnitev letnega proizvodnega načrta predstavlja za vsako delovno enoto v železarni največji delovni uspeh v letu. Uspeh, ki ga je dosegel kolektiv valjarne 1300 na Javorniku, je toliko večji, ker je bil letni proizvodni načrt za leto 1964 dosežen prav na dan, ko je Beogradu začel zasedati VIII. kongres ZKJ. To pomeni, da kolektiv valjarne 1300 pozdravlja veliko zborovanje komunistov v Beogradu z največjim delovnim uspehom.

Letošnje leto bi lahko imenovali leto rekordov. Medtem, ko je bil letni proizvodni načrt dosežen 7. decembra, so finančni plan dosegli že prej, pocinkovalnica pa je svojo delovno nalogo izpolnila že 6. novembra. V valjarni 1300 pričakujejo, da bodo do konca letošnjega leta dosegli rekord tudi pri končnih izdelkih in rekordno odpremo.

Med največje uspehe, dosežene v letošnjem letu, pa štejejo rekordno proizvodnjo po posameznih kvalitetah. Rekordna proizvodnja bo dosežena pri nerjavečih jeklih, pri kvaliteti Mn 14 ter OL-2 special za žage. Tudi proizvodnja dinamo pločevine bo letos rekordna. Zanimivi so tudi podatki o gibanju izvoza. Lani je ta znašal blizu 2.000 ton, letos pa bodo do konca leta dosegli okrog 3 tisoč ton izvoza svojih izdelkov.

Pri naštevanju doseženih uspehov v letu 1964 ne smemo pozabiti tudi gibanja proizvodnih stroškov. V valjarni 1300 namreč izkazujejo preko 100 milijonov znižanja planiranih stroškov. Tudi storilnost dela v kg/h/m je v vseh oddelkih močno porasla.

Zelo zadovoljni so s podatki, ki kažejo, da se je v primerjavi z lanskim letom izboljšal izplen, ki je lani znašal 77,7 %, v enajstih mesecih letošnjega leta pa 78,3 %.

Tudi bolovanje je bilo letos mnogo manj kot v pre-

teklih letih. Zaradi tega znašajo plansko odstopljena sredstva Zavoda za socialno zavarovanje preko 1 milijon dinarjev. Ta denar bo delavski svet DE lahko določil za potrebe HTV v obratu.

K zmanjšanju bolovanj do treh dni je v precejšnji meri pripomogel tudi način razdeljevanja stimulacijskega dodatka, ki ga kolektiv dobi za izpolnitev plana nad 85 %. Ta dopolnilni dodatek dobijo le delavci, ki delajo na delovnih mestih brez prekinitev v celoti. Delavci, ki bo-

lujejo od 1 do 14 dni, izgubijo polovico dodatka, za bolovanje, ki znaša več kot 15 dni, pa dodatek v celoti. Ob zaključku naj omenim še to, da so letos uspeli v primerjavi s prejšnjimi leti znatno znižati nadure v obratu.

Doseženi uspehi so pomembnejši toliko bolj, ker se mora kolektiv valjarne 1300 skozi vse leto boriti s številnimi problemi, od katerih so trije standardni. Na prvem mestu je treba omeniti pomanjkanje kvalitetnega vložka, takoj za tem pomanjkanje električne in vodne energije, nato pa še stalno pomanjkanje delavcev, saj jih do normativa stalno primanjkuje 40. Kolektivu valjarne 1300 za izpolnitev letnega proizvodnega načrta ter dosežene uspehe na vseh področjih iskreno čestitam. —or

Zakaj je bil korigiran osebni dohodek vzdrževalcev v septembru

Zaradi različnih domnev in govoric v zvezi z naknadno korekturo formiranja osebnih dohodkov pri vzdrževalnih delovnih enotah, ki je bila izvedena takoj po izplačilu osebnih dohodkov za september 1964, dajemo naslednje pojasnilo.

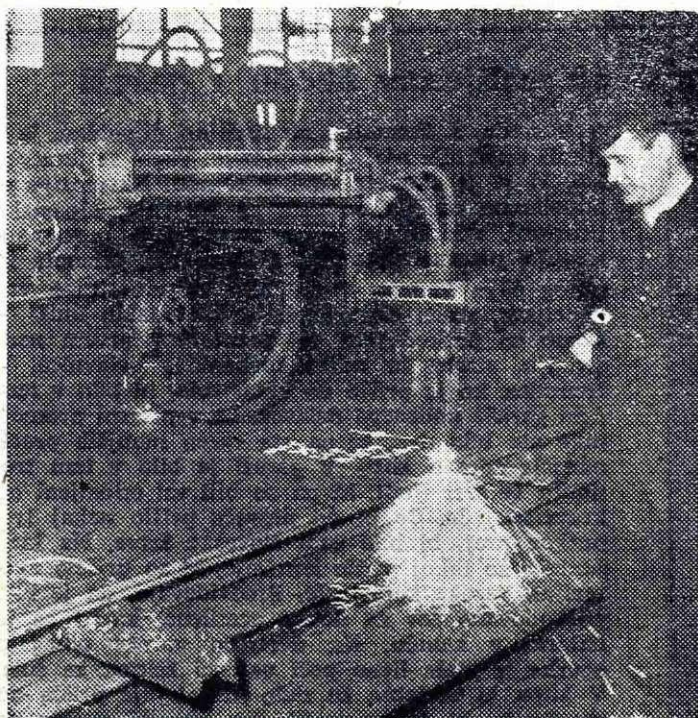
S splošno korekturo formiranja osebnih dohodkov v septembru je bilo vsem ekonomskim enotam zagotovljeno 15,14 % več osebnih dohodkov kot pri formiranju po prejšnjih pogojih. Povečanje smo izračunali na ta način, da smo osebni dohodek vsake enote izračunali po obstoječem ceniku, nato pa dodali še 15,14 % sredstev. Teoretično bi moral takšen način zagotoviti sleherni enoti toliko več sredstev, kolikor znaša 15,14 % na staro formirano vsoto.

Pri dejanskem obračunu je povečanje prišlo tudi do izraza pri vseh delovnih enotah, dočim se je pri vzdrževalcih primerilo naslednje:

Sedanje formiranje pri vzdrževalcih temelji na dveh osnovah, to je ceni za izdelavno uro in udeležbi na giblivem delu. Ker se je istočasno z opravljeno korekturo osebnega dohodka pri nadaljnjem obračunu menjalo tudi razmerje med osnovo in giblivim delom, je bil s tem za vzdrževalce nehoti me-njan tudi eden izmed elementov formiranja, to je giblivi del, ki je bil naenkrat za okrog 30 % manjši, tako da je bil z dodatkom 15,14 % dejansko šele formiran stari osebni dohodek. Z drugo besedo, ker je bil z novim načinom formiranja spremenjen en element v minus, bi moral biti drugi element spremenjen v plus, da bi dosegli enaka sredstva, nato pa dodatno povečanje 15,14 %.

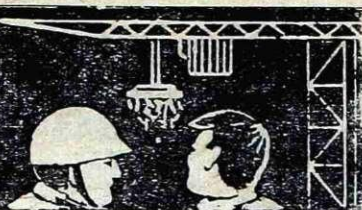
Pri dejanskem obračunu bi morala za vzdrževalce biti najprej popravljena tudi osnova za formiranje (ne samo osnova za razdeljevanje) za toliko, da bi ob novem giblivem delu dala za 15,14 % večji osebni dohodek.

Ker so vse razprave v zvezi s popravkom nivoja osebnih dohodkov potekale glede formiranja le okrog višine odstotka, za katerega naj se le-ta poveča, pri razdelitvi pa o tem, za koliko naj se dvigne osnova za delitev (15 % + 15 din na obrač. postavke), nadrobno ni nihče analiziral, kakšen odraz bo (Nadaljevanje na 12. strani)

Za 80 % se je povečala storilnost sektorja v adjustaži valjarne 2400, ko so Jože Volman, Anton Dežman in Janez Štagar izdelali in namestili še drugi gorilec

Nesreče

25-letnica obločne električne peči

V oktobru je minilo 25 let, odkar je pričela obratovati naša prva obločna električna peč in hkrati tudi prva peč v Jugoslaviji.

in je za trenutno proizvodnjo peči prešibek.

Tudi bilanca proizvodnje peči po letih je zelo zanimiva, sploh v začetku, ko je bila še zelo nizka. Proizvedeno je bilo po letih takole:

Leta 1940 — 2.418 ton, 1941 — 3.375 ton, 1942 — 5.800 ton, 1943 — 5.659 ton, 1944 — 4.154 ton, 1945 — 566 ton, 1946 — 398 ton, 1947 — 4.306 ton, 1948 — 7.147 ton, 1949 — 7.633 ton, 1950 — 8.092 ton, 1951 — 7.718 ton, 1952 — 8.119 ton, 1953 — 8.108 ton, 1954 — 7.842 ton, 1955 — 9.078 ton, 1956 — 7.819 ton, 1957 — 9.820 ton, 1958 — 9.234 ton, 1959 — 9.743 ton, 1960 — 10.352 ton, 1961 — 10.656 ton, 1962 — 11.716 ton, 1963 — 12.635 t in v 11 mesecih 1964 — 11.449 ton.

Tako je bilo izdelanega v 25 letih obratovanja 6,5-tonske obločne električne peči skupno 173.388 ton kvalitetnega elektro jekla.

Naročena je bila pri švicarski firmi »BROWN BOVERI«, ki nam je peč dobavila in tudi montirala. Po končanih montažnih delih v oktobru leta 1939 je pričela redno obratovati. Kljub temu, da je še starejše konstrukcije, peč obratuje polnih 25 let brez večjih okvar, kar je zelo redek primer pri takih pečeh. Posebno zanimivo je, da je originalna zmogljivost te peči samo 6,5 ton. Po krajšem obratovanju, ko se je videlo, da je mogoče taliti tudi več kot 6,5 ton, je bil povišan kotel peči, tako da je mogoče zakladati do 9 ton vložka, oziroma v izrednih primerih tudi več. Pri dosedanjem obratovanju je treba poudariti, da je izredno dobro odigral svojo vlogo transformator, še posebno v zadnjih letih, ko s forsirano proizvodnjo in povišano tonažo zakladanja premaguje vse napore. Moč transformatorja je samo 2200 KVA

Smrtna nesreča

V soboto, 28. novembra, je na ozkotirni progi med železarno na Jesenicah in valjarnami Javornik pri izhodu iz

predora električna lokomotiva poškodovala čuvaja Pavla Medja tako močno, da je posledicam podlegel.

Po izjavah obeh očividcev — premikača Marjana Skubica, ki je spremljal vlak in strojevodja Avgusta Kenda, ki je upravljal prednjo električno lokomotivo — je do nesreče prišlo takole:

Pet minut pred peto uro so z Jesenic pripeljali v valjarne vlak šestih voz, naloženih z 80 bramami. Nekako sredi predora so z zvočnim signalom opozorili čuvaja na prihod. Pri izhodu iz predora sta premikač in strojevodja opazila, da zapornica ni bila dovolj odprta. Premikač Skubica je tov. Medju takoj zaklical, naj zapornico še bolj odpre. Ko se je tov. Medja še sam prepričal, da je zapornica res premalo odprta, je stekel do nje in jo še odmaknil. Oba, premikač in strojevodja, sta opazila, da je nato nepremično obstal ob zapornici, potem pa tik pred električno lokomotivo omahnil na tla. Kljub temu, da se je vlak premikal zelo počasi in da je strojevodja tov. Kenda takoj z vso silo zavrl, je električna lokomotiva zaradi teže vlaka drsela po tračnicah še en meter. Tako ni bilo mogoče preprečiti najhujšega. Ponesrečenec je obležal pod odbijačem lokomotive. Da bi lahko ponesrečenca takoj pomagali, so morali vlak premakniti v nasprotni smeri. Nato so nezvestnega in močno poškodovanega ponesrečenca takoj odpeljali na rešilno postajo, od tam pa v bolnišnico na Jesenice, kjer je 14 minut po 7. uri poškodbam podlegel.

TALILNICE

PLAVŽ

Franc Rihtaršič, vodja posevnega dvigala, je vlekel žgano apno iz peči. Pri tem mu je kosček padel v oko in mu ga poškodoval.

Halim Softić, delavec na livnem polju, je zapenjal železni vagonček in si pri tem z železno kljuko poškodoval srednji prst leve roke.

Dobrivoj Aleksić, vrtalec, si je poškodoval desno roko, ko je sprožena skala zadela v prislonjeno vrtno kladivo, ki je udarilo poškodovanca.

MARTINARNA

Miha Školjč, plamenski rezalec, je ravnal staro železo na koritnih vozovih. Pri tem mu je padel kos železa na prst desne roke in mu ga poškodoval.

Rajko Kovačević, topilniški pomočnik, je točil stekleno vodo v vedro. Kapljica mu je brizgnila v oko in ga opekla.

Rasim Čebelić, jamski pomočnik, je padel pri izpihovanju livnih plošč in si poškodoval levo roko.

Ismet Ališić, nakladalec starega železa, je ravnal staro železo na koritnih vozovih in si pri tem poškodoval prste na nogi.

Valentin Slivnik, skladiščnik ferolegur, je topil kokilni lok. Ker se je vnel plin, mu je plamen opeknel obraz.

Derviš Sefić, nakladalec starega železa, je ravnal staro železo na koritnih vozovih in si poškodoval prst leve roke.

Silvester Zigon, pomočnik čistilca preboda, si je pri zapenjanju grabilca poškodoval mezinco leve roke.

LIVARNA

Safet Pezić, izpraznjevalec kokila, je izpraznjeval kokile. Sodelavec mu je nehote vrigel vroč pesek za čevlji, da si je opeknel levo nogo nad gležnjem.

VALJARNE

JAVORNIK I

Marjan Podgoršek, pomočnik pri progi, je stopil pred ogrado. V tem trenutku ga je zadel valjanec v stegno in ga opeknel.

Boris Trantolovski, pomočnik na Sack škarijah, je pripravljaval voz in podložke ter si pri tem poškodoval sredinec leve roke.

Janez Sedlar, I. rezalec, je rezal okroglo železo. Ker so mu klešče spodrsnile, se je udaril v roko.

Viktor Kobilica, mazač valjev, je šel po žico, da bi pritrdil cev. Pri tem je stopil na sklopko, ki se je preobrnila in udarila ponesrečenca na desno piščal.

Jožetu Adlešiču, II. valjavcu, je vijak, ki je padel ključavničarju, ko je razdiral napravo, poškodoval desno roko.

Franc Cvelbar, ogrevalec, je nesel v kovačnico popravil drogeve. Ko je šel preko lahke proge, ga je valjanec zadel v levo nogo, da je padel in se poškodoval.

JAVORNIK II

Antonu Vidoviču, I. rezalcu, je med rezanjem pločevine na skupnih škarijah sodelavec preblizu potisnil paket plošč in mu poškodoval desno roko.

VALJARNA 2400

Filip Rogač, I. valjavec, je rezal v adjustaži podložne plošče za podkladanje drogova na progi. Pri tem se je urezal skozi rokavico na desno roko.

Jože Vidmar, pomočnik razkladalca, je odpenjal kup bram in si pri tem poškodoval palec desne roke.

ZIČNA VALJARNA

Asim Konič, vodja navijalcev, si je v skladišču elektropeči poškodoval prsni koš.

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI

MEHANIČNE DELAVNICE

Milko Čermelj, elektrovarilec pri dežurnih ključavničarjih v martinarni, je na vozu za prevoz ponovce ob SM peči I varil konzolo. Na žerjavni progi 80-tonskih žerjavov nad SM pečjo pa so v oddaljenosti okrog 25 m monterji montažnega oddelka odstranjevali del zaščitne ograje. Pri padcu se je ograja zataknila, nakar jo je zaneslo, da je padla na ponesrečenca in mu poškodovala hrbet in bok.

ENERGIJA

Vladislav Milosavljević, kurjač generatorjev na Javorniku, je med vsipom premoga v generator zajel manjšo količino generatorskega plina, ki vsebuje okrog 30 % CO (ogljikov monoksid). Zateči se je moral po zdravniško pomoč.

Stefanu Vidoviču, premikaču v livni lopi jeklarne, je ingot, ki ga je hotel premakniti, poškodoval kazalec desne roke.

Pavel Medja, čuvaj na ozkem tiru ob predoru na Javorniku, je omahnil pred električno lokomotivo in je zadobljenim poškodbam podlegel.

TRANSPORT

Ivan Žukič, transportni delavec mladinske brigade, si je med nameščanjem transportnega traku poškodoval prste leve roke.

PREDELOVALNI OBRATI HVŽ

Miran Rabič, žičar na starem finem vleku, je z napačne strani delal na stroju. Vrtečji boben mu je prijel de-

lovno bluzo ter ga zavrtel okrog sebe, pri čemer si je zlomil desno nogo.

Stefan Nedeljko, pomočnik varilca tračnega železa, je snemal očiščen kolobar z navijalnega bobna na čistilnem stroju, pri čemer mu je trak prijel rokavico ter potegnil prste leve roke med navoje in mu poškodoval sredinec.

Jože Pajk, žičar na kratos žičarskem stroju, je prenašal kolobar žice z žerjavom. Ko je hotel z nogo poravnati kolobar, si je z žico poškodoval nogo.

CEVARNA

Miha Peternel, lužilec cevi, je potiskal tirni voziček, na katerem so bile pocinkane cevi. Po istem tiru pa je za njim pripeljal sodelavec drug voziček tako hitro, da mu je poškodoval levo nogo.

ZEBLJARNA

Julka Zorko, izdelovalka vzmeti, je hotela potegniti žico iz stroja. Pri tem se je poslužila nepravilnega načina dela. Ročno je premikala zobato kolo, kar je imelo za posledico, da ji je prišlo rokavico ter nato poškodovalo prvi prst leve roke.

Personalne vesti

55 sprejetih delavcev, 18 obračunanih delavcev, 6 sprejetih uslužbenec in 1 obračunan uslužbenec.

UPOKOJENI SO BILI NASLEDNJI DOLGOLETNI SODELAVCI:

Jože Erlah, 1902, operativna novograden — 31 let v ZJ; Janez Erman, 1913, konstrukcijska delavnica — 27 let v ZJ; Franc Noč, 1908, valjar na 1300 — 34 let v ZJ; Franc Ražen, 1909, žičarna — 24 let v ZJ in Viktorija Tavčar, 1908, operativna novograden — 4 leta in pol v ZJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

UMRLI SO:

Franc Nadižar, 1931, žičarna — polirnica, gladilec votlic in Izidor Ručigaj, 1909, upravne službe, strokovni svetovalec.

Svojcem naše iskreno sožalje.

POROČILI SO SE:

Marija Deteček, visoke peči, z Janezom Kavčičem; Hasim Crnojević, martinarna, s Savdo Malkoč; Marjan Lavtar, visoke peči, s Faniko Zupanc; Enver Ališić, livarna, z Vahido Grbič; Martin Čepon, visoke peči, s Franciško Stupar; Erika Družnik, elektroinženirski oddelek, z Valentinom Drešar; Stanislava Anzelc, žebeljarna, z Alijem Vilič; Jože Osvald, livarna, z Olgo Kerštain; Ranko Despotović, transport, z Zorko Nikič in Rozalija Razinger s Francem Birkom. — Čestitamo!

RODILI SO SE:

Ani Rutar, OTK — deček; Petru Sorlu, konstrukcijska delavnica — deklka; Ejubu Čauševiću, martinarna — deklka; Janku Zalcu, valjarna 2400 — deklka; Janezu Cerkovniku, jeklovlek — deklka; Romanu Lebanu, samotarna — deklka; Mihi Jelševarju, Javornik III — deklka; Ešefu Šabanoviću, martinarna — deček; Mehmedu Cimiratiću, martinarna — deklka; Marjanu Skubicu, promet — deček; Jožetu Kocetu, livarna — deklka; Petru Zupancu, promet — deček; Mariji Šest, HVŽ — deklka; Antonu Zibertu, Javornik I — deček; Viktorju Rozmanu, Javornik I — deček; Antonu Hribarju, livarna — deček; Karolini Medja, elektroinženirski oddelek — deklka; Stanislavu Luznar, Javornik II — deček; Janezu Slamniku, Javornik II — deklka; Branku Čučku, Javornik I — deklka; Stanislavu Debelaku, konstrukcijska delavnica — deklka; Silvestru Jugu, konstrukcijska delavnica — deček; Slavku Ovseniku, Javornik III — deklka; Bogdanu Čerģiću, plinski generatorji — deklka; Bojanu Svetlinu, oddelek za zunanjo trgovino — deklka; Johanu Andrešu, promet — deklka; Janezu Čerinu, predevalni obrati — deček; Nijazu Duratoviću, martinarna — deklka; Darinki Stravs, priprava dela — deček in Slavvanu Berlišku, UOS — deček. Čestitamo!

Delovni kolektiv kamnoloma prese-gel letni plan

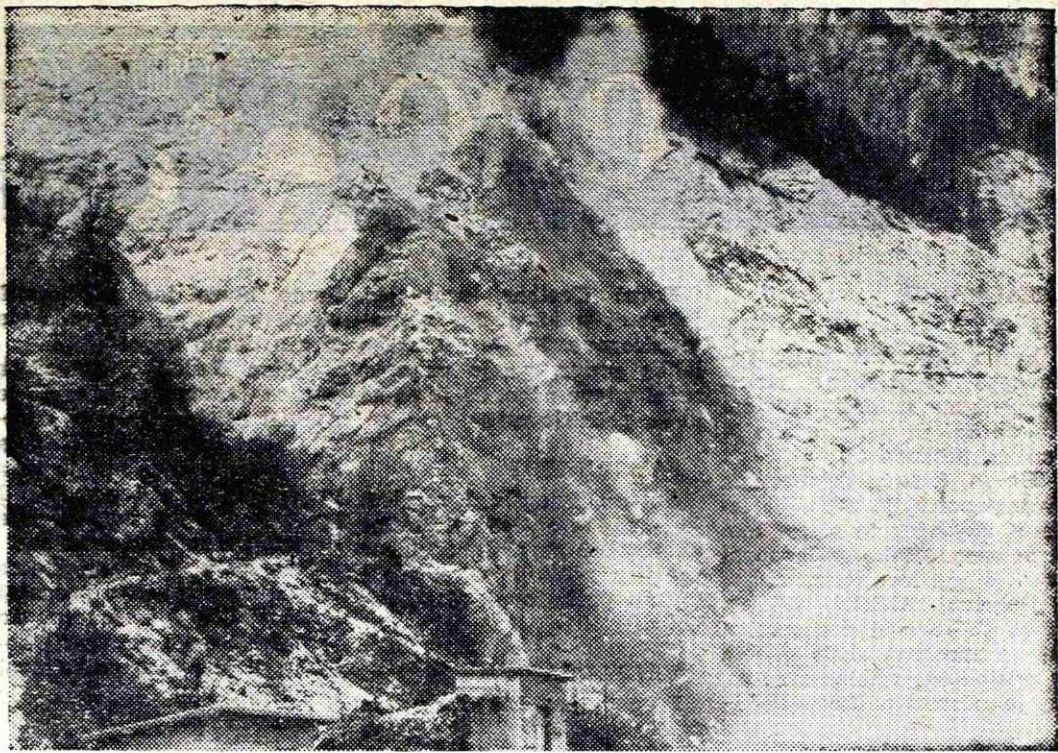
Do 30. 11. 1964 je kolektiv kamnoloma presegel letni plan proizvodnje apnenca za plavža in dolomita za potrebe jeklarne za 12 % ter s tem izpolnil svojo nalogo za leto 1964.

V enajstih mesecih je dal kamnolom za potrebe plavžev 59.718 ton kosovnega apnenca. Za potrebe aglomeracije 4.923 ton finega peska izpod 3 mm, za potrebe jeklarne pa 1.587,5 ton dolomita, katerega dobimo v kamnolomu Javornik. Skupna proizvodnja je bila torej 68.228,5 ton. Letni plan pa je bil postavljen v skupni tonaži 60.970 ton. Poleg te proizvodnje je dal kamnolom za potrebe gradbeništva tudi 13.794 ton peska, ki nastane kot odpadki pri sejanju apnenca za plavža. Poleg doseženih uspehov v proizvodnji je kamnolom dosegel tudi lepe uspehe pri znižanju materialnih stroškov, saj že do sedaj izkazuje okrog 14 milijonov znižanja.

K predčasnemu izpolnjenju proizvodnega plana je mnogo doprinesla uvedba mehaniziranega nakladanja kamnja. Pri tem delu smo imeli pred uvedbo mehanske lopate velike težave z delavci. To so nekvalificirani delavci in je bila fluktuacija zelo velika. Bili smo tudi stalno pod normativom in smo morali to nadoknaditi z nadurnim delom, če smo hoteli naložiti zadostne količine apnenca. Z uvedbo mehanske lopate smo znižali normativ za 15 ljudi in odpravili v glavnem vse nadure za nakladanje. Lopata ima zmogljivost nakladanja 80 ton na uro, pri čemer porabi samo 5 kg goriva. Razumljivo je, da mora še danes kolektiv kamnoloma ves material pripraviti, to se pravi navrtati in minirati, vendar je to delo bolj strokovno in na teh delovnih mestih nimamo fluktuacije. Glavno težavo ima sedaj

kamnolom zaradi drobljenja in sejanja apnenca. Za potrebe plavžev mora dati dnevno 180 ton primerno zdrobljenega in presejanega apnenca. Pred montažo drobilca za fini pesek, katerega uporabljamo v aglomeraciji, so imeli v kamnolomu na razpolago dva čeljustna drobilca, katerih skupna kapaciteta je bila 240 ton v osmih urah ter sta lahko napravila potrebno količino lepo sejanega apnenca za plavža. Danes pa je na razpolago le en drobilec, ki lahko napravi v osmih urah 130 — 140 ton, kar je premalo za dnevno porabo in morajo večkrat delati v nadurah.

Ko smo postavili drobilec za fini pesek, smo računali, da bomo v aglomeraciji porabili dnevno okoli 70 ton drobnega peska in bi s tem v zvezi bila poraba kosovnega apnenca samo okrog 110 ton dnevno, kar bi en drobilec lahko napravil v osmih urah. Zmogljivost drobilca za fini pesek je za zgoraj omenjeno količino zadostna. Dejanska poraba finega peska v aglomeraciji pa je v letnem času 15 do 20 ton. V zimskem času pa ga zaradi zmrzovanja ne moremo uporabljati. V zimskem času, ko drobilec za fini pesek ne obratuje, si pomagajo s tem, da napravljajo apnenec za plavža tako, da gre kamen iz transportnega traku direktno v silos, vendar ta kamen ni presejan in nam dela težave v pečeh. Sedaj imamo pripravljeno dokumentacijo za vgraditev še enega sita pod transportni trak. S tem bi dosegli, da bi lahko delali na obeh drobilcih in imeli kvalitetno presejan apnenec. **Stane Torkar**

Z načrtnim odstreljevanjem v kamnolomu zagotovijo varno delo

Odstrelili so 5000 ton kamnja

V kamnolomu so v letošnjem letu napravili dva večja odstrela, ki sta dala vsak skoraj za dvomesečno porabo apnenca na plavžih. Taki odstrelji zahtevajo veliko predpriprav, imajo pa v glavnem dva namena, ki sta oba enako važna. Prvi je, da dobimo večjo količino apnenca, drugi pa, da z načrtnim odstreljevanjem zagotovimo varno delo pri nadaljnjem delu v kamnolomu. S tema dvema odstreloma so v glavnem odstranili previsno steno nad lijaki jaškov št. 1 in 4, kakor tudi nad samim rovom za vhod v ta dva jaška.

Za delo v kamnolomu so varnostni predpisi zelo strogi, prav tako kot za dela v rudnikih. Zato je republiški inšpektor pri vsakem pregledu varnostnih naprav opozarjal na ta previs, ki je dajal videz, da se bo vsak čas zrušil, čeprav je bila skala zelo kompaktna, vendar v zimskem času zaradi zmrzovanja res nevarna. Zato smo se odločili, da steno razstrelimo. Prvi večji odstrel je bil v septembru, zadnji pa 4. decembra ob 10. uri. Za zadnji odstrel so v kamnolomu pripravljali v novembru vse po-

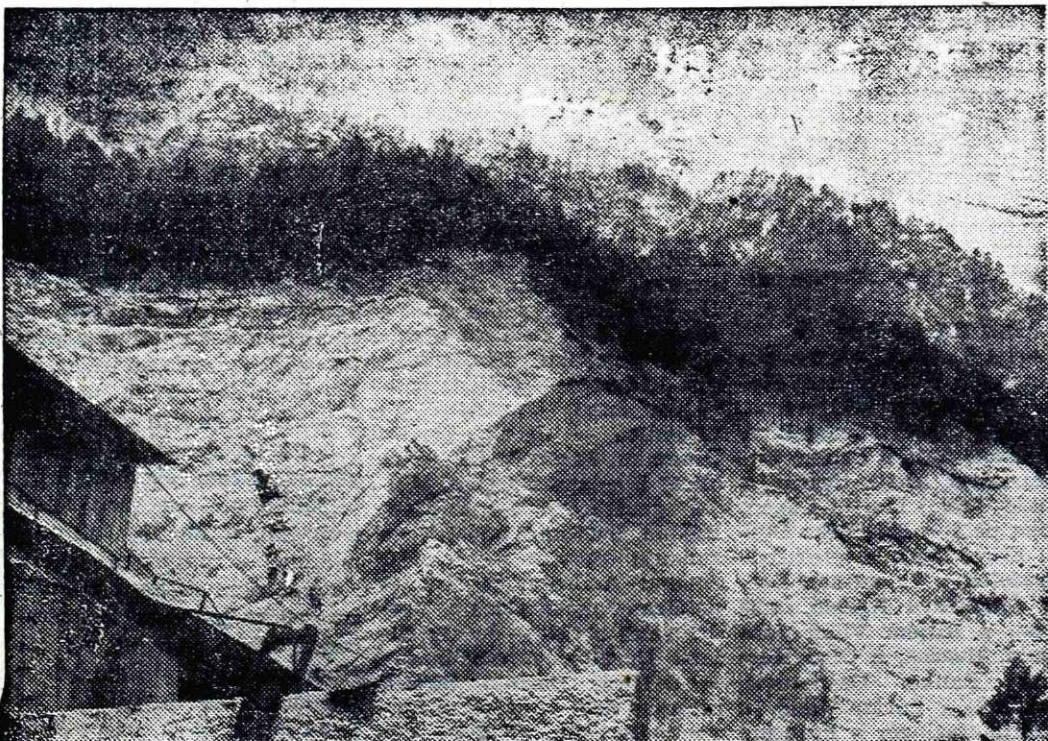
trebno, da bi bil odstrel učinkovit in tudi varen za okoličce. Izvrtati so morali deset globokih vrtin po pet do šest metrov, štiri vrtine pa so bile bolj plitke. V vse te vrtine so vložili 160 kg razstreliva. Vsi naboji so bili zvezani zaradi večjega učinka. Po prvotnem predvidevanju smo računali, da bo odstrel dal približno 7000 ton kamna. Zaradi slabega učinka šeste mine, ki je bila vložena v vzhodni strani kape, nismo dosegli zaželenega uspeha. Po vsej verjetnosti se je učinek

šeste mine izgubil v notranjih razpokah. Toda kljub temu smo pri odstrelu dobili okrog 5000 ton kamna, ostala masa pa je po vsej verjetnosti precej zrahljana in bomo lahko z manjšim odstrelom zavrvali strel.

S tem odstrelom smo dobili zelo blizu drobilnih naprav zimsko zalogo apnenca, kar je za primer večjih snežnih padavin za redno dobavo apnenca za potrebe plavžev zelo važno.

Za uspešen odstrel te stene ima največ zaslug asistent kamnoloma tov. Velikajne, ki je osebno vodil tehnične predpriprave, razporeditev vrtin, kakor tudi izračunal potrebne količine razstreliva. Iz objavljenih slik je razvidno, kakšno delo je bilo s tem opravljeno. Vrtine sta napravila in položila mine tovariša Vidmar in Pajič.

S. T.

Pobočje po odstrelu previsne stene. Pridobili so blizu 5000 ton kamnja

Jubilanti 50-letniki

V decembru so in bodo praznovali svoj 50. rojstni dan naslednji naši sodelavci: **Andrej Ivančič**, UOS, 6. decembra; **Viktor Nemeček**, hladna valjarna — žičarna, 9. decembra; **Oto Endliher**, plinska in vodna energija, 14. decembra; **Tomaž Čufar**, martinarna, 21. decembra; **Barbara Pavlin**, hladna valjarna — žičarna, 24. decembra; **Albin Rustja**, hladna valjarna in žičarna, 29. decembra in **Pepca Jamnik**, martinarna, 28. decembra. Čestitamo!

Opozorilo

Poklicna gasilska in reševalna četa železarne Jesenice opozarja vse, ki imajo ročne gasilske aparate na vodo in peno, da preko zime aparate prenesejo ali premestijo v notranje prostore objektov. Zaradi nizke temperature te vrste aparati namreč v notranjosti zmrznejo, kar ima za posledico okvare aparata v notranjosti in je njegovo delovanje v primeru potrebe onemogočeno.

Prosimo, da se po tem navodilu ravnate.

Upokojenci elektropeči se zahvaljujejo

V soboto, 28. novembra, smo bili upokojenci kolektiva elektropeči povabljeni k ogledu gradnje nove 60-tonske ASEA peči.

V tovarniški Kazini so nas sprejeli zastopniki družbenih organizacij in šef obrata Jože Ulčar, ki nam je po sprejemu razkazal novo peč in obrazložil glavne karakteristike te peči. Posebno nas je zanimala naprava induktivni mešalec, s katerim je peč opremljena. Po zanimivem ogledu peči je bilo nam na čast prirejeno še kosilo v Kazini, pri katerem nam je tudi v imenu kolektiva elektropeči podelil tovariš obratovodja še darila.

Za to humano delo kolektiva elektropeči je nam upokojencem zelo težko najti zahvalne besede v taki meri kot je bilo nam prirejeno prijetnosti. Videli smo, da kolektiv živi z nami upokojenci, povečini elektrojeklarji, da kljub daljšemu času naše upokojitve še vedno živimo v srcih svojih nekdanjih sodelavcev, da kljub svojim dnevnim nalogam in problemom še vedno mislijo tudi na nas.

Tako se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo vsem članom kolektiva, sindikalnemu odboru, ostalim organizacijam in posebno obratovodju tov. Jožu Ulčarju.

Upokojenci kolektiva elektropeči

Disciplinska komisija nujno potrebuje navodila

V novembru so imeli v valjarni 2400 peto redno sejo delavskega sveta delovne enote. Obratovodja valjarne 2400 je člane delavskega sveta najprej seznanil s proizvodno problematiko za oktober in november.

Povedal je, da je bila proizvodnja v okt. v redu in da je bilo manj valjavniških napak, bile pa so mehanske okvare na progi. V zadnjem tednu so morali popravljati tudi peč in odstraniti še nekaj manjših okvar. Tudi za november se ni treba bati glede izpolnitve plana. Proizvodni načrt za november znaša 7.400 ton, vendar upajo, da bodo dosegli 8.500 ton. Glede proizvodnega načrta za prihodnje leto je tov. obratovodja povedal, da le-ta znaša 100.000 ton brez »U« pločevine. Treba bo doseči, da bo upoštevana pri tej tonazi tudi »U« pločevina in upozoril na to, da je treba odpraviti vse zaostanke iz lanskega leta.

Med ostalimi točkami dnevnega reda je bilo poročilo

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru HVŽ se lepo zahvaljujem za dodeljeno denarno podporo, ki sem jo prejel v času mojega bolovanja, sodelavcem pa za hitro pomoč ob priliki moje nezgode.

Slavko Ivanović,
hladna valjarna —
žičarna

o znižanju — zvišanju proizvodnih stroškov za prvih devet mesecev letos. Člani DS so menili, da bi bilo prav, če bi jih z gibanjem teh stroškov seznanjali bolj pogosto.

Na seji DS je poročal tudi predsednik disciplinske komisije Stanko Ferjan ter povedal, da so obravnavali tri primere kršenja discipline. Predlagal je, da bi disciplinska komisija pri delovni enoti morala imeti navodila, po katerih se bo ravnala pri izrekanju kazni. V razpravi k tej točki dnevnega reda je bilo poudarjeno, da disciplinska komisija v tej delovni enoti lahko samostojno izreka kazni, mora pa o svojem delu poročati na seji DS delovne enote. Predsednik DS DE Janko Smolej je še pripomnil, da mora disciplinska komisija kaznovati v prisotnosti sodelavca, ki je napravil disciplinski prekršek.

Ob zaključku seje so člani DS obravnavali še prošnjo za ponovni sprejem Janeza Prešerna. Zaenkrat prošnji niso ugodili, predlagali pa so, da naj dobi najprej šestmesečno zaposlitev na transportnem oddelku nato pa bi ga sprejeli v obrat, če se bo izkazal kot dober delavec na transportnem oddelku.

-or

VESELO SREČANJE

V soboto, dne 28. novembra, so se prvič zbrali vsi upokojenci delovne enote elektropeči. Na predlog obratovodstva in sindikalne organizacije se je DS kolektiva odločil, da za praznik dneva republike povabi vse svoje upokojence na ogled nove 60-tonske električne peči, ki je še v izgradnji in na ogled obrata, kjer je večina upokojencev delala vrsto let. Nekateri so delali od prvega dne v letu 1939, ko je začela obratovati prva električna peč.

Zjutraj so se zbrali pri glavnem vходу v železarno, kjer so jih sprejeli zastopniki obrata. V obratu sta jih pozdravila obratovodja in predsednik sindikalne organizacije. V kratkem nagovoru jih je obratovodja Jože Ulčar seznanil z uspehi, ki smo jih dosegli in s problemi ter težavami, ki jih še imamo.

V imenu upokojencev sta se za vabilo zahvalila tovariša Franc Prevc in Jakob Vodnjov in izrazila željo, da bi se tudi v bodoče še večkrat srečali, ker jih še vedno zanima, kako živi in dela kolektiv, kjer so tudi oni delali dolgo vrsto let za dobrobit nas vseh. Tudi njim ne bi bilo vseeno, če naš kolektiv ne bi bil med prvimi v železarni, kot je bil že pred leti, ko so še oni sami delali.

Po krajšem sestanku so si upokojenci z zanimanjem ogledali obrat, posebej še novo električno peč. Večina med njimi je izrazila željo, da bi si radi ogledali novo peč, ko bo začela obratovati.

Po ogledu obrata je bilo skupno kosilo v zgornjih prostorih Kazine. Med kosilom je obratovodja podelil upokojencem skromna darila s čestitko za praznik republike.

Ob obujanju spominov na težko delo pred leti in danes je čas kar prehitro minil. Zelo zadovoljni smo se poslovili z obljubo, da se ob prvi priliki spet srečamo.

Mato Panić

Prodaja odlitkov v livarni

Zaradi čimboljšega izklopa, kovinolivarna 256 tisoč risanje kapacitet gre del

proizvodnje v obliki odlitkov v prodajo. Pregled desetih mesecev 1964 kaže razmeroma dobre rezultate, saj smo poleg potreb za obrate železarne ustvarili tudi del proizvodnje za prodajo.

Iz spodnje razpredelnice je razvidno, da smo v treh livarnah letos izdelali preko 382 ton odlitkov za investicijsko prodajo, medtem ko je za ostalo prodajo bilo izdelanih preko 190 ton, skupaj preko 573 ton.

SKUPNA KOLIČINA IN VREDNOST PROIZVODNJE ZA INVESTICIJE IN PRODAJO OD 1. 1. do 30. 10. 1964: jeklolivarna 484.310 kg — 127.424.483 din, siva livarna 88.767 kg — 16.380.094 din, kovinolivarna 623 kg — 372.532 din.

ZA DOMAČE INVESTICIJE: jeklolivarna 74.191.457 din, siva livarna 3.390.610

din, kovinolivarna 256 tisoč risanje kapacitet gre del

ZA OSTALO PRODAJO: jeklolivarna 53.233 din, siva livarna 12.989.484 din, kovinolivarna 216.532 dinarjev.

Iz tega je razvidno, da je bilo s prodajo ustvarjenih 144.177.109 dinarjev. To je praktično poleg koristi, ki jih livarna daje v obliki uslug ostalim obratom, lep doprinos kolektiva k neplaniranemu skupnemu dohodku železarne.

Novice iz Italije

ITALIJA — V letu 1963 so proizvedle italijanske železarne skupno 214.000 ton bele pločevine, kar je za 34,2% več kot v letu 1962. Kljub tej sorazmerno visoki proizvodnji so uvozili v Italijo v preteklem letu še vedno 150.000 ton bele pločevine iz inozemstva.

ITALIJA — V železarni »Concordia« italijanske druž-

Ker pa živi kolektiv livarn v razmeroma zastarelih pogojih, so dostikrat samo od sebe pojavljala vprašanja, ali ne bi bilo mogoče vsaj del teh sredstev dobiti za izboljšanje delovnih pogojev in manjšo racionalizacijo naše proizvodnje. Vsekakor bi nas razumevanje ob tem vprašanju, ko vemo, da se higien-sko tehnične razmere povsod izboljšujejo, zelo razveselilo.

T. R.

Operativni plan smo v novembru presegli za 10 odstotkov

Delovna enota	Izpolnitev operat. plana skupne proizvodnje v %
plavž	96,4
martinarna	109,7
elektropeč	112,9
livarne	103,6
opekarna	105,0
TALILNICE	105,9
težka proga	105,6
srednja in lahke proge	112,8
žična valjarna	123,6
valjarna 2400	119,7
valjarna 1300	118,2
jeklovlek	122,3
VALJARNE	113,7
hladna valjarna	115,4
žičarna	110,5
žebljarna	114,2
cevarna	132,0
elektrodni oddelek	118,6
PREDELOVALNI OBRATI	114,4
ŽELEZARNA	110,0

Železarna Jesenice je v novembru presegla operativni plan skupne proizvodnje kar za 10 %. Plan blagovne proizvodnje pa smo izpolnili s 114,1 %.

Finančni načrt Železarneskega podjetja je bil presežen. Tudi vsi obrati so izpolnili ali celo presegli finančni načrt v novembru. V talilnicah so presegli operativni plan

skupne proizvodnje za 5,9 %. V tej enoti edino plavž ni izpolnil plana, in to na račun izboljšanja kakovosti surovega železa. Martinarna je kar za 9,7 % presegla mesečno proizvodnjo, vendar na račun obratovanja v praznikih, kar pa je velikega pomena z ozirom na občutno pomanjkanje jekla v valjarnah. Na elektropeči so plan presegli kar za 12,9 %, in to na račun visoke vzdržljivosti peči I. Ostala obrata v tej enoti sta obratovala zadovoljivo.

V valjarnah so visoko, in to za 13,7 %, presegli operativni plan skupne proizvodnje, kljub temu, da je obstajala precejšnja nevarnost, kaj bo z vložkom za težko progo in valjarno 2400. S tako nizko zalogo ingotov in bram ta dva obrata še nista obratovala. Na težki progi so imeli na bločni trojki težave z valjanjem visoko kakovostnih jekel, ker je bila brada za nastavek nalomljena, kar pa so med prazniki zavarili. V žični valjarni so v tem mesecu dosegli rekordno storitev v tonah na

uro. Ostali obrati pa so delali zadovoljivo z ozirom na pravočasno in zadovoljivo preskrbo z vložkom.

V predelovalnih obratih so tudi presegli operativni plan skupne proizvodnje za 14,4 %. Vsi obrati so plan izpolnili. Kolektiv hladne valjarne je kot prvi v železarni 7. novembra izpolnil letni družbeni plan. Žičarna je imela zelo nizko zalogo valjane žice, in to skoraj tisoč ton pod normalo. V žebljarni sta oddelek za vzmeti in bodečo žico

delala odlično in bosta po vsej verjetnosti izpolnili letni družbeni plan (težave v poletnih mesecih). Cevarna in elektrodni oddelek pa sta delala dobro.

Še december nas loči do izpolnitve letnega družbenega plana. Še je čas, da ga izpolnimo, predvsem pa, da izpolnimo plan po asortimentu, ki je važen, da bodo naročniki prejeli naročene količine materiala.

Janez Rozman

Obvestilo

Radio klub Koroška Bela obvešča vse člane, da bo v ponedeljek, 14. decembra ob 18. uri, redni letni občni zbor v prostorih kluba na Koroški Beli — stara šola pri gasilskem domu. Na zbor vabijo tudi nečlane, ki bi se želeli včlaniti, posebno mladino.

Proizvodni stroški obratov talilnic v oktobru

Analiza proizvodnih stroškov obratov talilnic za oktober kaže, da so se v vseh petih obratih povečali proizvodni stroški v tem mesecu za 1,2 milijona dinarjev.

segel malenkostno znižanje, prav tako apnenica. Skupno so dosegli vsi oddelki obrata plavž v oktobru za 24,6 milijona povečane proizvodne stroške.

ELEKTROPEČ

Na elektropeči so proizvedli v oktobru 1.306 ton surovega elektro jekla pri cen 115.016 din na tono, kar je za 16.641 din višje kot po planu. Glavni vzrok zvišanja proizvodne cene so višji stroški za različne železne zlitine, kar pa je bila posledica zahtevnejšega proizvodnega asortimenta. S tem pa je bila dosežena tudi višja cena izdelanega jekla.

Tudi stroški predelave so nekoliko višji kot je predvideval plan, vendar največ zaradi višjih osebnih dohodkov, medtem ko so ostala preokračanja manjšega značaja. Skupno so dosegli na obeh električnih pečeh zvišanje proizvodnih stroškov v septembru za 257.615 dinarjev.

Žarilnica blokov je preokračila plan proizvodnih stroškov v oktobru za 54.360 dinarjev, medtem ko je ostala obdelovalnica blokov praktično na planiranih stroških.

LIVARNE

Livarne so dosegle v oktobru skupno zvišanje proizvodnih stroškov preko planiranih za 1,9 milijona din.

Siva livarna je dosegla znižanje stroškov za 397.468 din, sicer je dosegla pri nekaterih postavkah znižanje, pri drugih pa zvišanje. Karakteristično je zvišanje stroškov za livarski koks, katerega poraba je večja zaradi tega, ker se pri prekladanju in nakladanju z grablilcem preveč drobi.

MARTINARNA

Martinarna je dosegla v oktobru proizvodnjo 26.678 ton surovega SM jekla in sicer s proizvodnimi stroški 72.350 din/t, oziroma 1.746 din manj kot je bila planska cena. S tem je dosegla martinarna knjižno znižanje proizvodnih stroškov za 25,7 milijonov dinarjev, kar pa je za približno 26 milijonov manj kot pokaže dejanska primerjava med planiranimi in doseženimi proizvodnimi stroški. Vzrok je v slabšem proizvodnem asortimentu.

Vzrok nižjih proizvodnih stroškov je v nižji ceni vložka. Delno gre to na račun manjše porabe grodlja kot je bilo planirano, manjše porabe železnih zlitin, za kar je bil vzrok slabši proizvodni asortiment, kar se je negativno izrazilo pri zgoraj navedenem knjižnem znižanju in manjša poraba nekovinskih dodatkov, predvsem apna. Zadnje je imelo vzrok v boljši kvaliteti mazuta in ostalih surovin, delno pa v proizvodnem asortimentu.

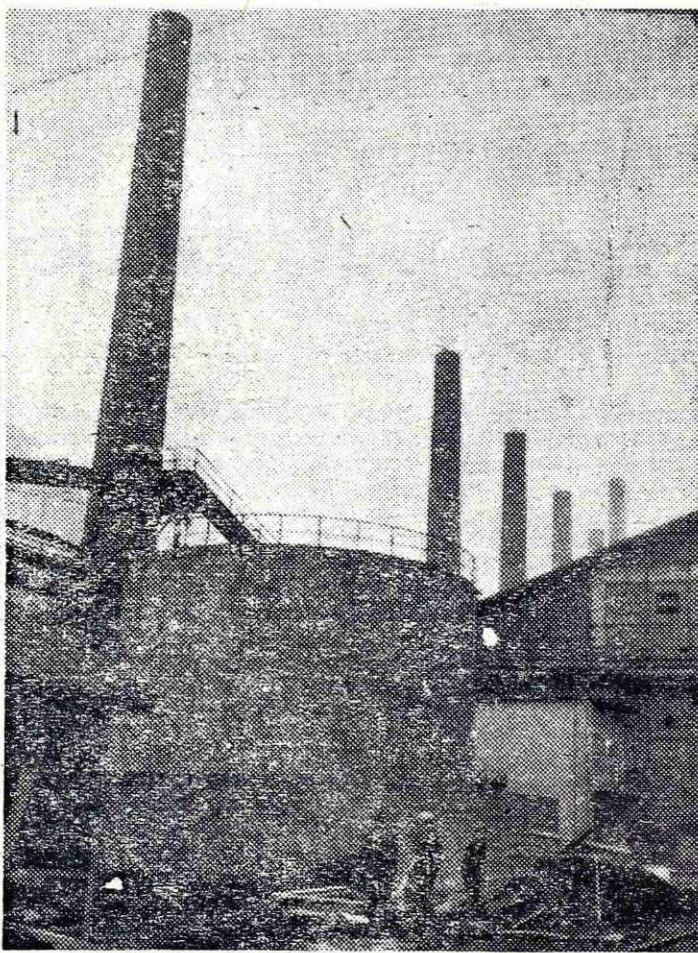
Stroški predelave so za 701 din na tono višji kot so bili planirani, vendar v glavnem zaradi višjih osebnih dohodkov, fiksnih stroškov in delno pomožnega materiala, medtem ko so ostali stroški predelave nižji.

PLAVŽ

Oba plavža sta proizvedla v oktobru skupno 9.988 ton grodlja po ceni 64.640 din za tono, kar je za 4.004 din več kot je bilo planirano. Skupno imata plavža knjižno zvišanje 37,0 milijonov dinarjev proizvodnih stroškov, kar je nekoliko manj kot prikaže obračun med planskimi in dejanskimi stroški. Vzrok za to je bil boljši proizvodni asortiment, ki ima za posledico višjo vrednost proizvodnje.

Vzrok prekoračitve proizvodnih stroškov za grodelj je bil dražji vsip zaradi slabšega izpleta in s tem povečana poraba koka. Zaradi nižje proizvodnje so bili tudi predelovalni stroški odgovarjajoče višji, tako da je povišanje približno dve tretjini zaradi vsipa in goriva ter ena tretjina zaradi predelovalnih stroškov.

Ostali oddelki so v glavnem dosegli znižanje proizvodnih stroškov v oktobru. Aglomeracija je dosegla znižanje za 5,5 milijona din pri vložku in porabi koka. Na prazničnih pečeh so imeli v oktobru dobro proizvodnjo in so znižali proizvodne stroške za 6,6 milijona dinarjev. Iz istega razloga so dosegli znižanje tudi v kamnolomu apnenca za 0,5 milijona din, kamnolom za dolomit je do-

Nova mazutna postaja za martinarno. Čakajo na avtomatiko »Honeywell«, ki bo prispela v začetku prihodnjega leta

V jeklolivarni so v oktobru preokračili planirane proizvodne stroške za 2,7 milijona dinarjev. Glavni delež na tem zvišanju je na stroških čiščenja, ki zajemajo tudi stroške struženja in so posledica strožjih prevzemnih pogojev s strani naročnikov.

V kovinolivarni so v oktobru znižali proizvodne stroške za 2,2 milijona dinarjev in pri tem imajo poleg višje proizvodnje največji vpliv nižji stroški vložka, ker so lahko uporabili večje količine odpadnega bakra in ostalih kovin.

V modelni mizarni so v oktobru preokračili stroške za 1,8 milijona din. Glavno zvi-

šanje je na uslugah OZOD in vzdrževanju strojev, delno pa odpade tudi na neobračunano proizvodnjo, ki je bila odpremljena v novembru.

SAMOTARNA

Samotarna je izdelala v oktobru 2.065 ton različnih ognjevdržnih izdelkov in dosegla v primerjavi s planskimi stroški določeno znižanje. Ker pa je bil proizvodni asortiment v primerjavi s planiranim slabši, je imelo to za posledico knjižno zvišanje proizvodnih stroškov v tem mesecu za 265.220 dinarjev.

K.

Zakaj samo 4300 ton starega železa iz ZDA

Pri Združenju jugoslovan-
skih železarn deluje več od-
borov in komisij. Med ostali-
mi tudi komisija za nabavno
službo. Redno se sestaja vsa-
ke tri mesece, po navadi pred
pričetkom novega četrletja,
v izrednih primerih pa tudi
vmes, če stanje v preskrbi z
osnovnimi surovinami to na-
rekuje. Glavna naloga komi-
sije za nabavno službo je
vsklajevanje in usmerjanje
osnovnih surovin na posa-
mezne železarne, upoštevajoč
dinamiko potrošnje, prehod-
ne zaloge in možnosti preskr-
be v posameznih obdobjih v
cilju zagotovitve normalnega
obratovanja vsem železar-
nam, delno pa tudi zagoto-
vitve izkoriščanja maksimal-
nih kapacitet v proizvodnji
in odpremi pri naših doba-
viteljnih kritičnih surovin.
Glavni predmet razprave na
sestankih komisije za nabav-
no službo je preskrba s star-
im in belim surovim žele-
zom, preskrba z metalurškim
in livarskim koksom, železno
rudo, zlasti z rudo za žilav-
ljenje in za plavže iz uvoza
ter preskrba z ostalimi važni-
mi in kritičnimi surovinami

domačega izvoza in uvoza,
kot npr. ferolegurami, barv-
nimi kovinami itd.

Na sestankih komisije za
nabavno službo se tudi dolo-
čijo skupna stališča po po-
sameznih vprašanjih kot npr.
po vprašanju cen in dogovo-
rijo morebitne skupne akci-
je pri dobaviteljih, izmenja-
jo izkušnje, dogovorimo se o
medsebojni pomoči v kritič-
nih artiklih itd.

Stanje v preskrbi z osnov-
nimi surovinami je bilo v
preteklih letih, pa tudi letos,
često zelo problematično ter
smo ga reševali samo s pol-
nim razumevanjem vseh pri-
zadetih, to je, da smo even-
tuelni riziko porazdelili čim-
bolj enakomerno na vse že-
lezarne.

Tako na primer je bila le-
tos izredno težka preskrba
z belim surovim železom, ker
rekonstruirani plavž v Varešu
ni dajal predvidene proizvod-
nje. Da ne bi prišlo do za-
stoja v eni ali drugi železar-
ni, je bilo večkrat nujno že
razdeljene količine iz uvoza
ponovno razdeliti, v posamez-
nih primerih pa celo pošilj-

ke, ki so bile že na poti za
neko železarno, preusmeriti
v drugo železarno. Taki ukre-
pi niso normalni, vendar nuj-
ni v nenormalnih prilikah.

Podobno je pri starem že-
lezu. Domači dotok ni ena-
komečen ter v ocenjevanju
predvidenega dotoka za posa-
mežno železarno lahko pride
do znatnih razlik v oceni
prehodnih zalog, zlasti še, če
ni lastnih odpadkov v pred-
videni količini, če se nekoli-
ko poveča poraba, ali pa da
izostane predvideni uvoz.

Po bilanci za četrto četrt-
letje je bilo predvideno, da
bi Železarna Zenica pri nor-
malni dobavi domačega sta-
rega železa in polni dobavi
s strani Brodospasa, razpo-
lagala ob koncu leta s pre-
hodno zalogo okrog 11.300
ton, Železarna Jesenice pa z
zalogo okrog 4.800 ton.

Na 34. rednem sestanku
komisije za nabavno službo,
dne 30. 10. 1964, ki je bil skli-
can zaradi nepredvidenih te-
žav v preskrbi z nekaterimi
osnovnimi surovinami, pa se
je pokazalo, da so bila pred-
videvanja o domači dobavi za
Železarno Zenica preveč op-
timistična, da Železarna Ze-
nica od Brodospasa ne more
pričakovati prvotno predvide-
nih količin in končno, da so
zaloge Železarne Zenice stvar-
no manjše, kot je bilo jav-
ljeno na sestanku dne 30. 9.
1964. Ker bi Železarna Zeni-
ca zaradi tega ob koncu leta
ostala brez lastne zaloge sta-
rega železa, je bil na sestan-
ku komisije za nabavno služ-
bo dne 30. 10. 1964 izdelan
nov razdelilnik uvoznega sta-
rega železa v zadnjem čet-
rtletju. Namesto prvotno
predvidenih 8.300 ton iz ZDA
bomo zaradi spremenjene si-
tuacije z ladje »Solta«, ki je
že prispela na Reko, prejeli
samo 4.300 ton, Železarna Ze-
nica pa 4.000 ton. Predvidena
zaloga ob koncu leta bo po
bilanci z dne 30. 10. 1964 v
Železarni Zenica 500 ton sta-
rega železa, v naši železarni
pa 2.500 ton.

Zmanjšanje kvote starega
železa za nas z ladje »Solta«
je bilo nujno, če smo hoteli
rešiti situacijo v Železarni
Zenica.

Feodor Čeh

Predloge za tehnične izboljšave je treba reševati hitreje

Jože Vilman, asistent OTOP, Anton Dežman, delo-
vodja in Janez Strgar, orodjar v vzdrževanju Javor-
nik, so avtorji predloga št. 1610, ki obravnava nji-
hovo tehnično izboljšavo na sekatorju za rezanje
debele pločevine v valjarni 2400. Izdelali so nov
gorilec in tako usposobili stari sekator, ki je imel
le en gorilec, da lahko z njim vzporedno obrezujejo
plošče na obeh straneh. Tako so povečali storilnost
dela za 80 odstotkov in prihranili letno preko 35
milijonov dinarjev. S tov. Vilmanom in Dežmanom,
ki sem ju obiskal, smo se pogovarjali o novatorski
in racionalizatorski dejavnosti v naši železarni in
o nagrajevanju avtorjev.

O vsem tem menita: »Tehnična izboljšava, ki sva
jo predlagala, pomeni za valjarno 2400 precejšnjo
pridobitev, ker je adjustaža v sedanji proizvodnji
ozko grlo. Meniva, da je pravilnik o ocenjevanju
in nagrajevanju avtorjev tehničnih izboljšav, ki je
sedaj v veljavi v naši železarni, pomanjkljiv v toli-
ko, ker ne upošteva poleg prihranka oziroma račun-
sko izkazane vrednosti predloga tudi vloženega dela.
Finančni pokazatelji naj bi ne bili edino merilo.
Posebno velja to za manjše predloge, za katere naj
bi bil administrativni del bolj enostaven in reševa-
nje hitrejše. Morda bi bilo dobro, če bi uvedli
enostavne formularje, ki bi ga lahko izpolnil vsak,
najbolj preprost delavec. Ves postopek naprej pa
naj bi vodila tozadevna komisija. Izračun stroškov
in prihranka je zelo zamudno delo, ki se ga vsak
boji in marsikdo svojega predloga prav zato tudi ne
prijava. Posebno drobne predloge bi morda lahko
za hitrejše reševanje pavšalno nagrajevali, po oceni
asistenta ali kake druge za to zadolžene osebe.
Prav bi bilo tudi, da bi za dokumentacijo ne bilo
treba skrbeti avtorjem ter bi vse to uredil referat
za novatorstvo in racionalizacijo. Odpraviti pa bo
treba tudi ljubosumnost, ki zavira razmah te pre-
potrebne dejavnosti.«

-jn

V modelni mizarji jim primanjkuje prostora

Izdelava modelov za nove valjarne Bela

Posebna, lahko rečemo, kolektiv modelne mizarne
specialna dejavnost naših pod vodstvom izkušenega de-
modelnih mizarjev v okviru lovodja Franca Paplerja je
naše livarne je vzbudila letos opravil nadvse pomembno
večjo pozornost. Izgradnja delo. Izredno komplicirani
nove valjarne Bela oziroma načrti ameriškega izvora so
rekonstrukcija železarne je prizadejali pri izdelavi mode-
zahtevala med drugim večjo lov nemalo težav, vendar so
količino odlitkov. Za izdela- bile do sedaj prav vse uspeš-
vo odlitkov pa so potrebni- no premagane. Med posa-
modeli in o njihovih tvorcih meznimi pozicijami so bili
smo dolžni spregovoriti ne- modeli s sestavom 144 kosov
kaj besed. modelov in jedrovnikov, ki

so sestavljeni, predstavljali le en odlitek. Že iz tega se vidi
kompliciranost celotnega de- la, ki so ga opravili naši mo-
delni mizarji res uspešno. Poznavanje načrtov, ki je
omogočilo prenos posamez- nih pregledov v tri prostorske
dimenzije, je bilo uspeš- no le ob znanju in praktičnih
kvalifikacijah naših modelnih mizarjev, ki so z delovodjo
tov. Paplerjem opravili res

ogromno, lahko rečemo do- datno delo z najlepšim uspe-
hom.

Za to delo, ki je sedaj v zadnji fazi, z izredno kompli-
ciranimi odlitki, je bilo po- rabljenih okrog 22.000 delov-
nih ur in 4.350 nadur, izdela- nih je bilo 670 modelov v
skupni vrednosti 29.909.250 dinarjev. Za to proizvodnjo
se porabili preko 64 m³ mo- delnega lesa.

Menimo, da lahko damo celotnemu kolektivu model-
ne mizarne za do sedaj uspešno in strokovno oprav-
ljeno delo vse priznanje in pohvalo.

T. R.

ZAHVALA
Podpisani Janez Iskra se
lepo zahvaljujem sindikalne- mu odboru predelovalnih
cbratov za denarno pomoč v času mojega bolovanja.

Janez Iskra

OV ZA KANDIDATE, BO OBCINSKA VOLIL-
), KATERE NAMEN JE UGOTOVITI MNENJE
ASTO PAJO V SKUPŠČINI.

VOJ PRESOJI IZPOLNI Z IMENOM OBCANA
L V SKUPŠČINI IN MU ZAUPA TER VRNE

ambulantna Je- — Mojstrana, oficirji JLA
Obratna ambulanta — Žirovnica, Obmejno poverje-
je Jesenice. ništvo Rateče, Kranjska gora,
a esota 35: Zdravka Zavod za izgradnjo turistič-
— Občinski odbor nih objektov Kranjska gora,
esenice, Občinski ko- oficirji JLA Kranjska gora,
S Jesenice, Občinski Meteorološka postaja Rateče.
ni svet Jesenice, Ob- Mandat preteče tudi polo-
mih, ZMS Jesenice, vici članov republiške skup-
odbor ZB NOV Je- ščine. V naši občini preteče
Občinski odbor ZVVI mandat naslednjim poslan-
— Občinski odbor cem:
senice, Občinski svet Republiški zbor: Adolf Ari-
Jesenice, Občinska gler — vse območje krajev-
ijati jev mladine Je- nih področji Sava, Podme-
Občinska zveza za žaklja, Javornik, Dobrava in
vzgojo Jesenice, Sta- žirovnica.
te upnosti Jeseni- Gospodarski zbor: Teodor
uženci), Skupščina Okrožnik — vse gospodarske
esenice — uprava, delovne organizacije v ob-
esota 37: Ludvik čini.
— Obmejno poverje- Prosvetno-kulturni zbor:
esenice, Postaja LM Ivo Ščavničar — vse kultur-
Dovje — Mojstrana, no-prosvetne delovne organi-
LM Jesenice, Dovje zacije v občini.

Priznanje za nesebično delo

- Na Jesenicah darujemo letno približno 364 litrov krvi — dragocenega zdravila.
- V štirih letih je 4307 prostovoljnih krvodajalcev darovalo 1455 litrov krvi.
- Ali zadoščajo te količine krvi za jeseniške potrebe?

To nadvse humano akcijo za zbiranje krvi uspešno vodi organizacija Rdečega križa in s tem nudijo neprecenljivo pomoč naši zdravstveni službi, ali bolje rečeno skrbijo za stalne zaloge tega tako uspešnega zdravila. Lani je poteklo že sto let od ustanovitve organizacije Rdečega križa. Pri nas je bila ta človekoljubna organizacija ustanovljena leta 1876. Današnji jugoslovanski Rdeči križ pa je bil ustanovljen 9. maja 1944 v osvobojenem Drvaru, 18. junija istega leta pa je bil v Gradcu v Beli Krajini ustanovljen tudi slovenski Rdeči križ.

V dvajsetih letih obstoja obnovljene organizacije je jugoslovanski Rdeči križ odigral pri naši socialistični graditvi brez dvoma zelo pomembno vlogo. V borbi z zdravstveno neprosvetljenost-

jo, v borbi proti nalezljivim boleznim, z organizacijo in razdeljevanjem mednarodne pomoči, z organizacijo kompleksne zdravstvene vzgoje, v borbi proti tuberkulozi, v organiziranju pomoči ob elementarnih nezgodah in ne nazadnje pri organizaciji prostovoljnega krvodajalstva, je postal jugoslovanski Rdeči križ pomembna družbena sila, ki se je dvignila daleč nad nivo klasične humanitarne organizacije. Na področju krvodajalstva je tej organizaciji uspelo že leta 1953 zbrati 20.210 prostovoljnih krvodajalcev v Sloveniji. V desetih letih pa so ta krog razširili na 61.652 prostovoljnih krvodajalcev, ki so lani darovali 19.540 litrov krvi. Občinski odbor Rdečega križa na Jesenicah je za prostovoljne krvodajalce, ki so že večkrat darovali svojo kri, pretekli pe-

tek organiziral v tovarniški Kazini družabni večer. Predsednik Občinskega odbora RK Pavle Dolar je uvodoma orisal razvoj in delo Rdečega križa v svetu in pri nas, potem pa v imenu Glavnega odbora RK za Slovenijo večkratnim krvodajalcem podelil priznanja za njihovo nesebičnost, za visoko moralno-etično zavest, za darovano lastno kri, s katero so pomagali rešiti mnoga življenja. Podeljene so bile štiri častne diplome, štiri zlate značke in 119 srebrnih značk.

Častno diplomu je najprej predstavnik tov. Dolar izročil zastopniku upravnega odbora železarne Lojzetu Likoviču za polno razumevanje in za vsestransko pomoč železarne ob vseh krvodajalskih akcijah. Ob tem je še posebej poudaril velik doprinos oddelka za zdravstveno socialno in higiensko tehnično varnost, ki vsakokrat nudi veliko pomoč pri uspešni izvedbi akcije. Poleg železarne so častne diplome prejele še Elza Cegnar, ki je že 41-krat darovala kri in Marija Balanč ter Anica Pogačar.

Zlate značke so prejeli tisti, ki so darovali kri desetkrat, srebrne pa za petkrat darovano kri.

Za prejeto diplomu se je Lojze Likovič v imenu upravnega odbora zahvalil in obljubil vsestransko pomoč železarne tudi v bodoče. Vsem nagradencem pa je v imenu Občinskega odbora SZDL čestital tajnik Milan Burja.

Koliko krvi potrebujemo?

Na današnji stopnji medicinske znanosti in razvoja zdravstvene službe si ne moremo več zamisljati uspešnega zdravljenja številnih bolezni, saj je kri zdravilo, katerega se za zdaj še z nemirom ne more nadomestiti. Tudi sam razvoj kirurgije zahteva vedno večje količine krvi, ker se računa, da je pri operacijah slepiča, želodca, ledvic, jeter potrebnih za vsa-

ko operacijo 1 do 3 litre krvi. Za operacijo srca pa potrebujejo celo 16 do 17 litrov krvi.

V jeseniški bolnišnici so samo v zadnjih šestih mesecih letošnjega leta porabili za transfuzijo 234 litrov krvi ali okrog 40 litrov mesečno, oziroma 488 litrov letno. To je več kot nam jo na Jesenicah uspe letno zbrati. Pri tem moramo upoštevati, da se naši občani zdravijo tudi v drugih bolnišnicah, kakor da tudi iz drugih občin prihajajo v našo bolnišnico.

Ne samo stalne potrebe zdravstvenih ustanov, temveč tudi neverjetno velike množice za nesreče pri delu, prometne nesreče in vedno pogostejše elementarne nezgode, nas stalno opozarjajo na našo dolžnost in nas kličejo na pomoč — pomoč svojemu bližnjemu, morda tudi sebi!

Z. P.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše mame in stare mame

MARIJE ZORMAN.

se zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v času njene bolezni. Prav posebno se zahvaljujemo sosedu Mari Bradaški za njeno nesebično pomoč, vsem za podarjeno cvetje in prav tako vsem lastnikom osebnih avtomobilov, kakor tudi javniški godbi in ostalim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoci: hčerka Angela, sin Vinko, vnuki Franci, Ana, Janez, Lojze z družino, snaha Mici in ostalo sorodstvo.

Tvoja kri rešuje življenje!

V dneh 17., 18. in 19. decembra bo na Jesenicah Občinski odbor RK organiziral krvodajalsko akcijo. Odvzem krvi bo izvedla posebna ekipa Zavoda za transfuzijo krvi SRS Ljubljana in to v delavskem domu pri Jeleni, v navedenih dneh od 6. do 14. ure po potrebi pa tudi popoldne, kolikor bi bil odziv krvodajalcev velik. Na odvzem krvi naj se javljajo zdravi ljudje, ki pa pred odvzemom krvi ne smejo jesti, posebno mastnih jedi (maslo, slanina itd.). Vsak krvodajalec bo predhodno zdravniško pregledan, po odvzemu pa bo prejel brezplačno izdatno malico.

Ker so v našem podjetju še vedno številne nezgode, ki zahtevajo za uspešno zdravljenje transfuzijo krvi in ker s krvjo pogosto zdravniki v bolnišnicah rešujejo življenja naših žena in otrok, je potrebno, da se tej človekoljubni akciji zavestno odzovemo! Nikdar ne vemo, kdaj bomo potrebovali

kri, saj pravi pregovor, da nesreča ne počiva! Lahko je vsak čas nezgoda doma, na poti, na vožnji — in kako hvaležni bomo tedaj vsem onim, ki so iz človekoljubja do soljudi žrtvovali tovariško in nesebično svojo kri za trpeče, poškodovance in okrevance. Če ne bomo sami pripravljeni na žrtve, ne pričakujmo velikodušnosti od drugih!

Upravni odbor našega podjetja je odobril vsakemu krvodajalcu, ki bo oddal kri, po 4 ure izredno plačanega dopusta. Ni torej bojazni, da bi krvodajalec ta odvzem krvi oviral pri delu, ker bo po odvzemu krvi lahko vsak odšel domov, če bo oddal kri med dnino.

V prihodnjih dneh se bo oglasila po obratih aktivistka Rdečega križa in nabirala prijave. Prijavljajte se za to človekoljubno akcijo v čim večjem številu, kajti kri rešuje življenja!

mbnejša gospodarska - turizem

ogrejanja in tekoče sodelovanju obstoječih gostinskih delovnih organizacij bi tudi z združevanjem sredstev in medsebojnim kreditiranjem lahko marsikaj dosegli.

Vsekakor je za vselej konec stanju, ko je nastopala občinska skupščina kot investitor v turizmu. Nastopati naj začno gostinske delovne organizacije same, ker ni čisto nič ekonomske logike v dejstvu, da občinska skupščina plačuje anuitete za novozgrajeni hotel »Prisanka« v Kranjski gori in bo del anuitet odplačevala tudi še v letu 1965 ter pozneje. V bistvu plačuje te anuitete jeseniški občan, ki na ta način umetno vlaga del svojega dohodka v turizem, na-

mesto bi z njegovim denarjem urejevali komunalne probleme, ki jih v občini resnično ne manjka (pomislimo samo na jeseniški vodovod, pokopališče, ceste itd.).

Za večji poslovni uspeh turizma kot gospodarskega področja je treba doseči večje trošenje pri tistih turistih, ki zaidejo k nam. Jugoslovansko povprečje se giblje okrog devet dolarjev dnevnega na tujega gosta. Povprečje v sosednjih državah (Avstrija, Italija, Švica, Francija) pa se giblje od petnajst dolarjev navzgor. Kako oni dosežejo, da turist pri njih zapravi enkrat več kot pri nas? V pensionskih uslugah skoraj ni več bistvene razlike, razen seveda v modernih ekskluzivnih hotelih, kjer si petičniki med drugim tudi

izmišljajo, kako zapraviti denar. Vendar petičniki k nam ne zaidejo, ali pa so vsaj zelo redki. K nam zahaja srednji sloj, pa tudi ljudje, ki imajo zelo malo denarja. Vendar čisto brez denarja ni nihče, ki kolovrat po svetu. Zato je dokaj čudno, da tudi pripadniki srednjega sloja, ki so prišli z malo denarja, menjajo svoje dinarje, ki so jih kupili ob vstopu, spet v marke in gulde, ko se vračajo. Ob povratku so imeli letos menjalci na Korenskem sedlu precej dela in izdali so precej tujih plačilnih sredstev, da so jih tujci odnesli spet domov. Pojav nam kaže, da so mnogi tujci nameravali potrošiti več kot jim je dejansko uspelo potrošiti in da so jim zato dinarji ostali. Abotno bi bilo misliti, da smo jim dajali prepoceni hrano in prenočišča. Oboje je bilo najbrž dovolj drago, morda marsikje celo toliko drago, da se bodo

prihodnjič obotavljali priti. Vendar nismo znali zajeti tistega dela njihovega denarja, ki so ga turisti pripravljali porabiti poleg stroškov za nastanitev in osnovno prehrano. Nikakor ni mogoče reči, da takšnih možnosti ni. Zelo veliko jih je in nekatere se nam ponujajo same po sebi.

Poglejmo jih nekaj!

Na Vršču stoji skromen in ne preveč čeden kiosk, ki je ustvaril letos prenekatero nedeljo več kot dvesto tisoč dinarjev prometa. Prometa s cigaretami, razglednicami, znamkami in z zelo skromno izbiro spominkov, ki niso bili niti dovolj lepi niti dovolj poceni. Po zaključku poslovanja se bo najbrž izkazalo, da je ta kiosk ustvarjal več prometa kot sosednji Tičarjev dom z vsemi sobami, kuhinjo in prodanimi pičicami. Pa vendar je toliko težav,

preden lahko nekdo postavi mnogo lepši kiosk od tistega na sedlu Vršču.

Ne mislim, da bi se lahko večina turističnega prometa odvijala v kioskih in majhnih bifejih. Ne. Pač pa so nujno dopolnilo k razvitemu turizmu in v njih je znaten del poslovnega uspeha za tiste dolarje, ki jih pripravijo tujci preko sedanjih devetih.

Gostinsko podjetje »Pošta« najbrž nima interesa pretirati višje uspeha s kioskom na Korenskem sedlu. Pravijo, da bo plačana celotna investicija v dveh letih, potem bo pa ustvarjal čisti dohodek. Seveda je pa dokaj čudno, da isto podjetje, ki je znalo postaviti nekaj paše odhajajočim turistom, da puste pri nas še nekaj denarja, ni v stanju urejevati razmer v gostinskem lokalu na sedlu. (nadaljevanje)

Železarska metalurška podjetja demokratične republike Nemčije

V oktobru je zveza rudarjev in metalurgov DR Nemčije sklicala letno skupščino v Karl Marx Stadt. Na povabilo zveze sem se zasedanja udeležil kot delegat Združenja jugoslovanskih železarn. Skupščine so se udeležili zastopniki rudarjev in metalurgov iz vseh vzhodnih socialističnih držav, kakor tudi zvezne republike Nemčije in Francije. Namen skupščine je bil pregledati dosedanje delo v metalurgiji in poglobiti stike s tehničnimi organizacijami sosednjih socialističnih držav s ciljem, da bi obravnavali vse novejshe uspehe znanosti v razvoju črne metalurgije.

Zato so poleg referatov vzhodnonemških strokovnjakov imeli strokovne referate tudi Rusi, Poljaki, Čehi in Madžari. Skupščina je zasedala tri dni. Po vsakem referatu je bila razprava o podani temi in je bilo vsako vprašanje temeljito ter dosledno obravnavano. Strokovni del zasedanja skupščine se je odvijal po odborih in to: rudarstvo, kemija in ognjeodporni material ter železarstvo. Predavanja so bila na visokem znanstvenem nivoju in so pokazala velik korak naprej v črni metalurgiji v Vzhodni Nemčiji.

Za tuje delegacije je župan mesta priredil ob zaključku skupščine sprejem. Kot jugoslovanski delegat sem bil povsod zelo pozorno in prijazno sprejet. Po zasedanju skupščine sem obiskal nekatera železarska podjetja. S pomočjo nemških tovarišev, ki so bili v letošnjem letu v Jugoslaviji z vzhodnonemško delegacijo, sem si ogledal šest metalurških podjetij in sicer:

Jeklovlek Lugau, ki ima letno proizvodnjo 30.000 ton vlečenega, luščenega in brušenega jekla, železarno v Freitalu, ki ima šest električnih peči in dve SM peči z letno proizvodnjo 230.000 ton jekla, od tega 70% elektro jekla, in valjarne srednje in fine proge. Jeklovlek v Lugau spada pod to podjetje. Železarna proizvaja samo kvaliteta legirana in visoko legirana jekla. V sestavu ima kovačnico z letno proizvodnjo blizu 15.000 ton kovnega materiala.

Naslednje podjetje je bila livarna Coswig, ki izdeluje valje za vse nemške valjarne in je tudi naš dobavitelj.

Eno večjih metalurških podjetij je železarna v Riesa. Proizvaja en milijon ton surovega jekla in valjanega materiala okrog 800.000 ton, od tega 180.000 ton cevi. Zaposlenih ima čez 9.000 ljudi. V jeklarni imajo devet SM pe-

či in tri električne peči. Valjčne proge obsegajo: bločno progo, srednjo in fino progo ter proge za valjanje cevi. Železarna proizvaja v glavnem jeklo za masovno potrošnjo.

V železarni Thale sem si ogledal valjarno fine pločevine. Ta valjarna ima šest prog, od katerih so štiri mehanizirane na enak način kot je naša fina pločevina. Proizvaja letno 175.000 ton pločevine, od tega 5.000 ton trafo in 12.000 ton dinamo pločevine.

Pri Berlinu v Hennigsdorfu je železarna, ki proizvaja

450.000 ton jekla in ima v jeklarni šest SM peči in štiri električne peči. Valjarne so sestavljene iz bločne, srednje, dveh profilnih prog in žične valjarne. Jeklovlek je deljen na dva oddelka in to v oddelku v Hennigsdorfu, kjer proizvajajo 45.000 ton letno in jeklovlek v Delitzschu s 35.000 tonami letno. To podjetje proizvaja kvalitetna jekla in je za našo primerjavo zelo zanimivo. Podjetje zaposluje 7.000 ljudi. Pri vseh podjetjih so osnovni vložni ingoti v težah od 1 do 2,5 tone.

Demokratska nemška republika proizvaja blizu 3 milijone 700.000 ton jekla, od tega je 2.500.000 ton v valjanem stanju. Na višjo predelavo po toplem valjanju gre 1,5 milijona ton. Skupaj je v železarstvu zaposlenih okrog 50.000 ljudi. Zaradi slabe surovinske baze se razvija njihovo železarstvo v izdelke s čim večjo kvaliteto vrednostjo, kar jim narekuje tudi močno razvita predelovalna strojna industrija. Njihova proizvodnja strojev je na visoki stopnji, dobre kvalitete, kar smo lahko opazili na našem zagrebškem velesejmu.

Podjetja, katera sem obiskal, so tehnološko in disciplinsko lepo urejena. Vsa so delno zastarela, bila so med vojno porušena in so jih začeli obnavljati šele po letu 1948. Vendar jih to ne moti. Sedaj ne vlagajo velikih investicij, ampak izboljšujejo tehnološke postopke z manjšimi racionalizacijami. Seveda je vodenje vseh teh podjetij centralizirano in so združena v dveh organizacijah in to: Vereinigung Volkseigner Betrieb — VVB za rudo in surovo železo in posebej enaka organizacija za jeklarne in valjarne — železarstvo. Direkcije teh združenj imajo sedež v Berlinu.

Delavcev jim primanjkuje in imajo zaposlenih precej žensk. V nekaterih podjetjih, ki sem jih obiskal, je bilo zaposlenih tudi do 20% žensk.

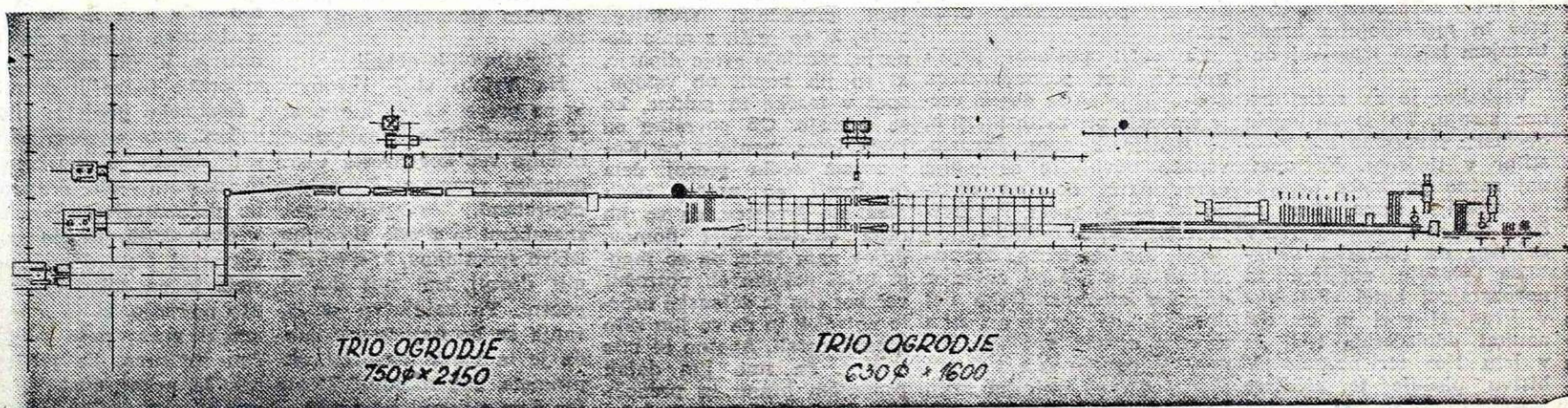
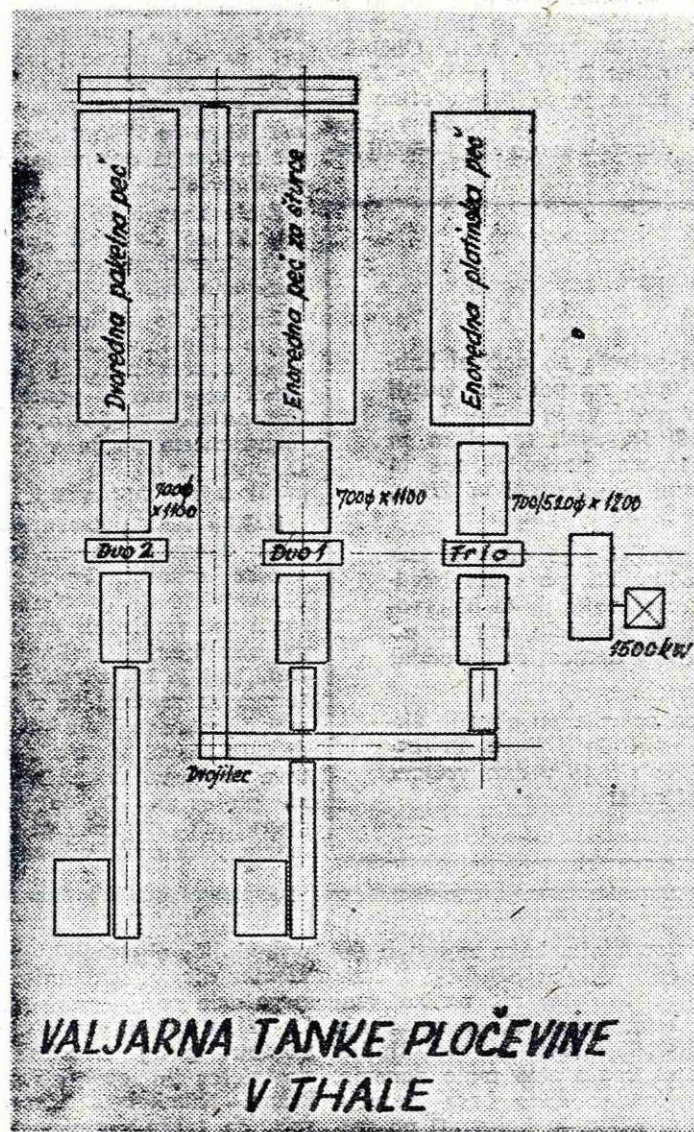
Vsa lažja delovna mesta zasedajo žene na tri izmene, vendar smatrajo, da je lažje delovno mesto žerjavovodja, strojnik, pulti, mehanizirani stroji in tako dalje. Zahtevajo pa od žene isto predizobrazbo — strokovno šolo — kot od moških. Značilno je, da postopoma odpravljajo mojsre in jih nadomeščajo z asistenti, inženirji in tehnikami. Veliko skrb posvečajo varnosti pri delu. Za to vlagajo sredstva, zahtevajo pa, da so le-ta pravilno izkoriščena. Pri njih ni vprašanja nošenja in uporabe zaščitnih sredstev in zdelo se mi je, da je to posameznikom prišlo že v kri. Čelade uporabljajo povsod, ne oziraje se, ali je to težek obrat, adjustaža ali jeklovlek. Izvajanje delovne discipline je popolno. Odmori za počitek in malice so odredeni in ne poznajo nobenega odstopanja. Imel sem občutek, da to ni več samo strogi režim upravljanja, ampak da je vse bolj urejeno na prostovoljni osnovi.

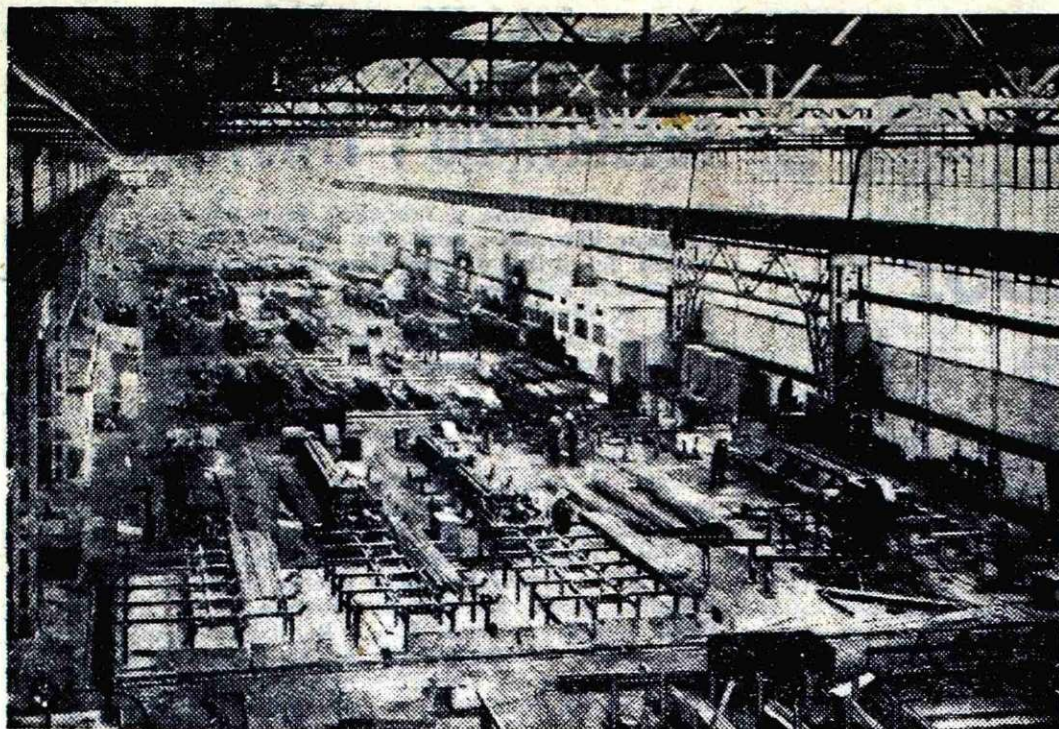
Veliko pozornost posvečajo strokovni izobrazbi ter imajo pri vseh podjetjih stalne strokovne tečaje in večerne šole. Vse šolanje pa je v prostem času. V železarni Riesa imajo v okviru podjetja inženirsko šolo, ki vzgaja inženirje in tehnike tudi za ostala podjetja. Na tej šoli vzgajajo kvalificirane delavce za specifična dela kot metalurge, kovače, valjavce, energetike itd. Za sprejem v to šolo je potrebna desetletna osnovnošolska izobrazba, da si že kvalificiran delavec in da položi strokovni izpit. Šola ima tudi poseben oddelk za kalibriranje. Industrijska šola vzgaja kvalificirane delavce za štirinajst strok in traja dve leti ter je podobna naši šoli.

Pri vseh podjetjih, ki sem jih obiskal, so odgovorni tovariši sprožili vprašanje sodelovanja med nami in njihovimi podjetji in to v smislu strokovne pomoči in kooperaciji proizvodnje.

O našem železarstvu imajo zelo ugodno mnenje, kar je verjetno uspeh obiska njihove državne delegacije, ki je bila letos v Jugoslaviji.

Ciril Odlasek

Jeklovlek v železarni v Hennigsdorfu

Začela so se predavanja

Kakor vsako leto, so se tudi letos začela redna predavanja društva DIT. V torek, 8. decembra, je bilo prvo predavanje, ki ga je imel inž. Karba z naslovom: »Izdelovanje jekla v kaldo konvertorju«. Predavanje je bilo zanimivo. Predavatelj je z različnimi skicami in diagrami zelo nazorno prikazal ta sistem izdelave jekla. Vsi, ki so bili na predavanju, so z velikim zanimanjem sledili predavatelju. Prikazal je primerjavo med delom s klasičnimi SM pečmi in kisikovimi konvertorji, ki se vse bolj uveljavljajo v svetovni proizvodnji jekla, saj imajo veliko prednost in to v pogledu kapacitet, kakor tudi izdelave kvalitetnih jekel. Inž. Karba je dal v svojem predavanju prednost Kaldy postopku, ki si ga je ogledal v inozemskih železarnah ter napravil določene študije na osnovi analiz in dokumentov.

Predavanje je bilo zaradi predvidene rekonstrukcije naše jeklarne še bolj aktualno.

Iz Vellke Britanije

Britanska železarska družba »Steel Co. of Wales«, ki že ima tri naprave za elektrolitsko proizvodnjo bele pločevine, je naročila še četrto za svojo železarno v Trostru. Ta naprava bo ena izmed najhitrejših na svetu, saj bo imela hitrost 457 m na minuto.

NA MEŽAKLJI SO ODKRILI SPOMINSKO PLOŠČO RUPERTU KIRŠNERJU

Zveza borcev terena Plavž je za dan republike pripravila odkritje spominske plošče prvoborcu Rupertu Kiršnerju. Vzdali so jo v skalo, ob kateri je na majhni jasi padel, ko je šel po poti, ki pelje od Žvagna na Mežakljo. Borci Jeseniško-bohinjskega

ker bomo po vsej verjetnosti tudi pri nas morali preiti na proizvodnjo jekla v kisikovih konvertorjih.

Udeležba na predavanju je bila zadovoljiva, v prihodnje bi morda moralo društvo prirediti taka predavanja v dvorani pri Jeleni, kjer je več prostora. Stane Torkar

PREKLICI

Preklicujemo veljavnost izkaznic za vstop v Železarno Jesenice, ki so bile izdane na naslednja imena: Jože Lavtižar — jeklovlek, Olomira Lavtižar — jeklovlek, Pavel Benedičič — mehanična delavnica, Vlado Kuplenik — OTK, Vaso Vasiljevič — valjarna 2400, Jože Ravnik — valjarna 2400, Štefan Hozjan — jeklovlek, Ignac Brkič — martinarna, Marjan Sodja — Javornik III, Karel Unetič — Javornik II, Enver Ališić — livarna, Marija Tresoglav — elektrodni oddelek, Sonja Sifrer — knjigovodstvo, Jože Znidaršič — žičarna, Stjepan Lojak — cevna, Franc Konobelj — tehniški muzej, Nikola Markioli — martinarna, Franc Zupan, Karel Lapajna — martinarna, Esad Čatak — predelovalni obrati, Esad Cori — promet, Huso Mehmedović — promet, Ivan Bohinc — elektropeč, Alojz Zupan — martinarna, Miroslav Struna — martinarna in Vencelj Košir — konstrukcijska delavnica.

odreda so se v velikem številu zbrali v hiši Žvagnove mame ter obujali spomine na čase in dogodke, ki so bili tu zelo burni med NOB. Ob 11.30 uri so odkrili ploščo in imeli ob njej v čast padlemu borcu komemoracijo. Govorila sta tov. Jernejc — Milče, komandant Jeseniško-bohinjskega odreda in prvoborec Karel Kozar. Opisala sta življenje in junaštvo

ZAHVALA

Ob težki in prerani izgubi dragega moža in očeta

IZIDORJA RUČIGAJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na zadnji poti. Posebno lepo se zahvaljujemo alpskemu letalskemu centru, upravnemu odboru, godbi in pevcem, inž. Hafnerju, Antonu Grošlju in Jožetu Kusu za poslovljni govor.

Lepo se zahvaljujemo prijateljem, darovalcem vencev in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin in nudili pomoč. Iskrena zahvala primariju dr. Brandstetterju in ostalemu bolniškemu osebju za trud pri zdravljenju in lajšanju bolečin.

Zalujoči: Zena Nada, sinova Peter in Rajko ter ostalo sorodstvo

Športne brzojavke

V soboto in nedeljo bo gostovalo na Jesenicah italijansko hokejsko moštvo ALLEGHA iz istoimenskega kraja. V soboto se bodo pomerili z igralci Kranjske gore, v nedeljo pa z ljubljansko Olimpijo. Srečanje v soboto bo ob 19. uri, v nedeljo pa že ob 16. uri popoldan.

Na drsališču pod Mežakljo je bil v nedeljo dopoldan odigran mednarodni turnir v kroganju na ledu. Nastopilo je osem klubov s 13 ekipami iz Avstrije in Jugoslavije.

Avstrijci so imeli pet ekip in prav toliko klubov. Od domačih klubov so bili najboljše zastopani Jeseničani s šestimi ekipami ter Kranjska gora in balinarski klub Jesenice z eno ekipo. Vse ekipe so odigrale 13 kol. Rezultati: 1. Jesenice (Drinovec) 20 točk, 2. Jesenice (Vister) 20 točk, 3. BBU Arnoldstein 18 točk.

V soboto zvečer je bil v domu TVD Partizan na Jesenicah mednarodni troboj judu. Srečale so se ekipe Pliberka iz Avstrije, Triglava iz Kranja in domačini. Najboljše so bili Kranjčani, saj so v obeh srečanjih prepričljivo zmagali z 9:3. Drugo mesto so osvojili mladi judoisti z Jesenic, ki so premagali sode s Koroške s 7:5. Prvo

B. B.

Obiskali so nas

Kot gost Zveznega sekretariata za informacije nas je obiskal član uredniškega odbora »PRAVDE« iz Moskve g. Aleksej Ivanovič Lukovec. Ob tej priliki si je ogledal novo valjarno Bela in se zanimal za naš proizvodni program, perspektivni razvoj in sistem nagrajevanja.

Na osnovi dogovora o tehničnem sodelovanju med Jugoslavijo in Nemško demokratično republiko sta iz železarne Hennigsdorf prispela na večdnevni obisk vodja tehničnega in projektivnega biroja inž. KUTSCHKE in šef konstruktor inž. ULRICH. Med svojim bivanjem pri nas sta si ogledala vse obrate in se zanimala tehnološki postopek predvsem pa sta proučila vprašanje valjanja na steckel ogradjih.

Na osnovi odobritve upravnega odbora je prispel na 14-dnevno prakso inž. DIETRICH od fe. Grossschädel iz Graza. Prakticiral je na elektropeči in sicer si je ogledal predvsem obzidavo peči, popravila dna po izlivu vsake šarže in organizacijo priprave vložka.

Uslužbenci oddelka za zunanjo trgovino so v zadnjem času vodili razgovore z:

— zastopnikom fe. Guest Industriale LTD iz Londona g. Bertijem o plasmaju naših varilnih elektrod na angleškem tržišču in možnosti uvoza reprodukcijskega materiala iz Anglije,

— zastopnikom dolgotnega dobavitelja livarskega grafita g. Mayerhoferjem od fe. Grafitbergbau z Dunaja o sklenitvi pogodbe za dobave v prihodnjem letu,

— dr. Karlom Bachmanom od firme Urbanek iz Frankfurta zaradi nadaljnjih dobav diamantnih votlic, ki po kvaliteti daleč presegajo votlice konkurenčnih firm.

V inozemstvo sta odpotovala

Na povabilo Združenja metalurških inženirjev in tehnično konferenco v Katowice odpotoval inž. Milan Marolt, šef UOS. Tema konference je »Najnovije metode odpravevanja plinov v železarni in drugi metalurški industriji«, kar je za naše podjetje zelo interesantno. Ob povratku iz Poljske si bo inž. Marolt ogledal še pri firmi Custodis na Dunaju, zaradi ureditve tekočih vprašanj.

Na mednarodno konferenco metalurgov v Trinec — CSSR pa je odpotoval kot zastopnik naše ga podjetja in Združenja jugoslovanskih železarn inž. Stanko Čop, obratovodja martinarne. Sklicana konferenca je posvečena 125-letnici ustanovitve metalurškega kombinata v Trincu in bodo na tej konferenci sodelovali v razpravi zastopniki skoraj vseh evropskih držav.

Jeseniški likovniki razstavljajo v Trbovljah

Jubilejni občni zbor Svobode Jesenice

Svoboda »Tone Čufar« Jesenice, ki praznuje letos 45-letnico ustanovitve, je imela v soboto zvečer redni letni občni zbor. Ker posebnih prireditvev v počastitev visokega jubileja, razen kulturnega večera pod naslovom »Kultura ne pozna meja«, društvo ni prirejalo, je bil občni zbor osrednja točka praznovanja. Poročilo, ki ga je podal predsednik Joža Varl, je bilo več kot pozitiven obračun 45-letnega dela društva. Zakaj posebne prireditve, saj je Svoboda Jesenice opozorila in proslavila 45-letnico ustanovitve z izrednimi rezultati prireditve, ki po obsegu, vsebini in kvaliteti presegajo meje amaterizma? Jeseniška Svoboda zre ob svoji 45-letnici s ponosom v preteklost, saj je ostala vseskozi, tudi v letih terorja in preganjanja, strankarskih bojov in političnih nasprotij, zvesta marksistični ideologiji in napredni programski politiki. Tudi po osvoboditvi se je zavedala odgovornosti in je s svojim delom dokazala, da upravičeno nosi ime po jeseniškem književniku Tonetu Čufarju.

Kljub velikim uspehom, ki jih je dosegla jeseniška Svoboda predvsem v jubilejnem letu, je dosežek v primerjavi s kulturno podobo Jesenic in kričečimi potrebami še vedno minimalen. Tisoči prebivalcev Jesenic še vedno preživljajo svoj prosti čas pasivno, neprimerno in odmaknjeno od vsega dogajanja, zaradi česar se čutijo ljudje, ki se aktivno ukvarjajo s kulturo, čustveno in moralno prizadete. Ne sme biti vseeno, kakšen je kulturni nivo jeseniškega občana in kako koristi svoj prosti čas, vendar so ob 17.000 prebivalcih dvorane ob kulturnih prireditvah v glavnem nezaseljene. Svoboda Jesenice se v polni meri zaveda, da je poleg ostalih dolžna skrbeti za dvig kulture in izobrazbe, zato daje iz leta v leto večji prispevek h kulturnemu življenju in kulturni podobi Jesenic. Zasnova je širok koncept dela, ima pa občutek, da mnogi menijo, da je namenjena sama sebi in da delajo člani zaradi lastne zabave. Vendar je dejavnost jeseniške Svobode že presegla meje ljubiteljstva. Redne vaje, pogodbeni nastopi, zahteve in želje po nastopih so vezani na izredne moralne in materialne odgovornosti. Dejavnost dokazuje izredno zavest in delavnost večine aktivnih članov, zato bi bila potrebna večja družbena skrb in večje priznanje društvu, odsekom in članom, saj vršijo vse to delo v interesu družbe in za družbo. Ljudem,

ki se aktivno ukvarjajo s kulturo in skrbijo za kulturno življenje kraja, bi bilo potrebno dati družbeno priznanje, ne pa jih morda celo zapostavljati.

Svoboda Jesenice je program dela za leto 1964 v celoti izpolnila. V primerjavi z letom 1961 je bilo letos za 20 % več nastopov, v primerjavi z lanskim letom pa za 40 odst. več. Klubsko komisija je imela 56 prireditvev, pihalni orkester 46, ansambel narodnih plesov 32, komorni zbor 16 in DOLIK 12. Od vseh 162 nastopov jih je bilo 71,8 odst. na Jesenicah, 17,2 odst. v občini, 6,8 odst. v okraju in 4,2 odst. v inozemstvu.

Z zamejstvom dobiva jeseniška Svoboda vse obsejnejše kontakte, ki nimajo samo kulturne, marveč tudi politično vrednost. Ansambel narodnih plesov je nastopil letos v zamejstvu šestkrat, pihalni orkester pa dvakrat. Ker so skupine jeseniške Svobode v zamejstvu izredno toplo sprejete in imajo njihovi nastopi od 200 do 5000 obiskovalcev, je treba to dejavnost razvijati tudi v bodoče. Poleg lastnih gostovanj v zamejstvu pa je imelo društvo v gosteh instrumentalni orkester Italsider iz Piombine v Italiji, pevski zbor in folklorno skupino iz Pontebe v Italiji in pevski zbor iz Skufič na Koroškem kar je najlepši dokaz medsebojnega sodelovanja.

Svoboda Jesenice bo po sklepu občnega zbora nadaljevala s sedanjim načinom dela tudi v prihodnje. Program bo obsegal klubsko dejavnost s poudarkom na estetsko humanistično vzgoji, razstavno dejavnost, dejavnost odsekov s 120 nastopi, vzgojo kadrov, delo upravne odbora in kontakte z drugimi organizacijami ter zamejstvom. Ker je bil dosežen letos s številom nastopov maksimum, se v bodoče obseg ne bo večal, pač pa se bo delo izboljševalo vsebinsko in kvalitetno, s čemer se bo dvigal pri občanih interes za delo društva.

Na občnem zboru, na katerem so izvolili nov upravni odbor in delegate za občinsko skupščino Sveta Svobod in prosvetnih društev, so podelili 27 članom, ki delujejo v društvu nad deset let kot aktivni člani in funkcionarji slike. Slike so izdelali dolikovci sami in dali tako društvu kot posameznikom dokaz želje po čim tesnejšem sodelovanju. Poleg številnih članov so se udeležili občnega zbora, ki je potekal v slavnostnem vzdušju, tudi predstavniki okrajne zveze kulturno prosvetnih organizacij, občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev, občinskega odbora socialistične zveze, občinskega sindikalnega sveta, Železarne Jesenice ter ostalih društev in ustanov z Jesenic.

V delavskem domu v Trbovljah je v teh dneh I. okrajna razstava likovnikov amaterjev ljubljanskega okraja. Njen namen je, prikazati naši javnosti ustvarjalno dejavnost amaterskih slikarjev in kiparjev iz Ljubljane, Trbovelj, Jesenic in drugih krajev ljubljanskega okraja. Skupno je razstavljenih 77 slikarskih del v olju, temperi, gvašu in akvarelu ter devet skulptur.

Člani jeseniškega DOLIK-a so poslali žiriji, ki je izbirala eksponate za to razstavo, skupno 18 del, od katerih samo eno ni razstavljeno. Razstavljajo Franc Bergant in Jože Dakskofler po tri dela, Franc Dolinšek, Janko Korošec, Franc Kreuzer in Pavel Lužnik po eno delo, Tine Markež ter Rudi Rajhman dvojce del in Tone Tomazin po tri dela.

Na tej razstavi prikazana dela kažejo, da so jeseniški slikarski amaterji v našem okraju na precej visokem mestu. Poleg tega dokazujejo tudi nekateri razstavljeni eksponati, da je morala imeti žirija, ki jih je izbirala, precej tolerantne kriterije, kajti razstavljena so tudi takšna dela, ki jih interna žirija DOLIK-a zanesljivo ne bi izbrala za našo lokalno razstavo. Najbrž ne bi škodovalo, če bi pri avtorju, ki ima razstavljenih kar sedem del, izbrali samo dvojce ali troje dobrih, ostala pa, ki so precej slabša, izločili. Brez dvoma spada na okrajno razstavo le najboljše, posebno še, če imajo posamezni avtorji na razpolago večje število eksponatov.

Končno ne morem mimo dejstva, da razstava tudi po organizacijski strani ni najboljše pripravljena. Za pretekle praznike je bila odprta samo popoldan (!), kako je bilo pozneje, ne vem, vendar najbrž tudi ne drugače. Okoli kulturnega doma ni bilo no-

benega opozorila, kje je razstava, tako da jo bo tisti, ki ni že prej dobro obveščen, težko našel. Vsekakor bi morali dati tako pomembni amaterski kulturni prireditvi okrajnega značaja več poudarka in izvesti boljšo propagando.

Razstava dokazuje, da se je pričel uveljavljati naš likovni amaterizem tudi v širšem, okrajnem merilu in upajmo, da ni več daleč dan, ko bomo doživeli tudi otvoritev takšne prireditve v okviru republike.

K.

Zakaj je bil korigiran osebni dohodek vzdrževalcev v septembru

(Nadaljevanje z 2. strani)
ta sprememba imela pri formiranju za vzdrževalce.

Ko je bila z naknadno analizo ugotovljena pomanjkljivost, smo predlagali korekturo formiranja, ki zagotavlja na enostavnejši način vzdrževalcem to, kar je bilo s splošno spremembo zagotovljeno vsem ostalim enotam. Sedanje osnove za formiranje smo povečali za 32 %, kar da pri novem gibljivem delu za 15,14 % večji osebni dohodek od prejšnjega, na primer:

stara osnova 100.— + 114 %
gibljivega dela = 214.— din +
+ 15,14 % = 246.— din;

nova osnova 132.— + 86 %
gibljivega dela = 246.— din.

Če je bila s tem prvotno napravljena napaka, prav gotovo ni bila povzročena namerno, pač pa je to posledica zelo pospešenega reševanja sprememb pri osebnih dohodkih, kar ni dopuščalo podrobnih primerjalnih izračunov. S korekturo za september in takojšnjim izplačilom razlike je bila pomanjkljivost vsekakor odpravljena.

S. M.

Odd. za nagrajevanje

Svarun: OTVORITVE

Pomembni dogodki ob pomembnih dneh. Tako mora biti. In pomembne dogodke je treba lepo uvesti, odpreti, otvoriti, proslaviti, poudariti et cetera. Da jih kar najbolje počastimo, mora vse skupaj kar največ veljati — denarja mislim — ker je tako mogoče poudarek nazadnje lepo izračunati. Ali ni lepo, če nekaj ljudi ve, da je takšna ali drugačna otvoritev veljala dva milijona ali kaj več? Seve, res ni treba, da bi kolektivi in delavski sveti vedeli za te številke, saj kako bi jih le prav razumeli. Nazadnje bi še kdo čisto neopravičeno govoril o potratnosti. Ljudje pač ne razumejo velikih ciljev, za katere je treba nameniti denar, saj prav z izdatki postanejo cilji še lažje dovolj veličastni.

So se namenili otvoriti k dnevu republike elektrificira-

no gorenjsko železnico. Veliko delo, pomembna izboljšava — kar je res je res. Nemara res zasluži dogodek primeren poudarek.

So rekli, da morajo gorenjske postaje pričakati prihod slavnostnega vlaka ozaljšane, kar se le da. Saj bi bilo prav, da bi bile zmeraj zale, pa kaj moremo, če niso. Naj bi bile vsaj za pomembno slovesnost. Kaj zato, če je bilo že malo mraz, ko so pleskarji postavili lestve in začeli pleskati betonsko ostrešje perona! In kaj zato, če je zdaj prostor med tiri posut z lepim belim peskom, ki čaka, da bo zapadel nanj lep bel sneg. In kaj zato, če se je z deli hudo mudilo, pa so morali priti v pomoč delavci od blizu in daleč, bojda celo iz Gorice. Postaja je lepa in takšna je pričakala prihod slavnostnega vlaka.

Svarunu, ki marsičesa ne razume — je pač malce množično obremenjen s premajhno jasnovidnostjo — pa je brodira po glavi tiste praznične dni takale misel:

Ali bi ne bilo morda bolje, če bi za tista dva milijona uredili na jeseniški postaji vodovod. Pravijo, da bi ureditev veljala nekako toliko denarja. Postaja ima svoj zbiralnik, iz katerega vdira voda celo na pobočja, ker jo omrežje ne more pripeljati v vse kotičke modernega postajnega poslopja. Če bi slavili z urejenim vodovodom, tako da bi celo v WC-ju kolovala restavracije obiskovalec lahko za seboj izpral školjko, pa pustili, naj pade sneg na neposut prostor med tiri, ali bi bilo slovesno vzdušje kaj skaljeno? Pri meni ne. Pri nekaterih pa najbrž hudo.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 11. decembra od 12. ure do 18. decembra do 12. ure.

ZAHODNI DEL JESENIC:
dr. Milan Čeh, Jesenice, Cesta maršala Tita 88, telefon 82-245, int. 728.

VZHODNI DEL JESENIC:
dr. Franc Trampuš, Jesenice, Cesta revolucije 9, telefon 82-245, int. 874.

Teden kulturnih prireditev na Javorniku

Delavsko prosvetno društvo Svoboda »France Mencinger« Javornik — Koroška Bela praznuje letos 42-letnico ustanovitve in 40-letnico delovanja pevskega zbora. Hkrati bomo s tednom kulturnih prireditev počastili tudi 95-letnico Železarne Jesenice.

Teden kulturnih prireditev bo od 12. decembra do 21. decembra pod pokroviteljstvom Izvršnega odbora sindikalne podružnice Železarne Jesenice.

PROGRAM PRIREDITEV:

SOBOTA, 12. decembra

- ob 19. uri: otvoritev tedna kulturnih prireditev z govorom predstavnika IO sindikalne podružnice železarne, nato koncert pevskega zbora iz Branika (Rahemberk) — Primorska.

NEDELJA, 13. decembra

- ob 9. uri: srečanje šahistov Svobode Javornik in Čedad iz Italije.
- ob 19. uri: gostuje ansambel narodnih plesov in pesmi DPD Svoboda »Tone Čufar« Jesenice.

PONEDELJEK, 14. decembra

- ob 19. uri: C. Goldoni »RIBISKE ZDRAHE« — gostuje gledališče »Tone Čufar« Jesenice. Režija Bojan Cebulj.

TOREK, 15. decembra

- ob 19. uri: slavnostna seja UO DPD Svoboda »France Mencinger«. Seje se bodo udeležili predstavniki vseh organizacij in društev terena, predstavniki občinskih organov in stari Svobodaši. Na seji bo ustanovljen nov odsek društva delavski klub »Edo Giorgioni«.

SREDA, 16. decembra

- ob 16. in 19. uri bodo brali svoja dela slovenski književniki: Anton Ingolič, Ivan Minatti, Mila Kacič ali Ela Peroci, Janez Menart in Ferdo Godina. Pri obeh predstavah sodeluje s kulturnim programom šolska mladina osnovne šole Koroška Bela.

ČETRTEK, 17. decembra

- Predavanja o razvoju kulturne dejavnosti v minulih 42 letih za učence osnovne šole »Jozeta Zupana-Jezka«.
- ob 19. uri: koncert godbe na pihala DPD Svobode »France Mencinger« Javornik — Koroška Bela.

PETEK, 18. decembra

- ob 19. uri: premiera mladinske igre »IZLET« v izvedbi igralske skupine osnovne šole in v režiji Dolores Čopove.

SOBOTA, 19. decembra

- ob 19. uri: jubilejni koncert; sodelovali bodo pevski zbor Društva upokojencev Javornik — Koroška Bela, tovariški pevski zbor DPD Svoboda Trbovlje II ter moški in mešani pevski zbor domače Svobode. O pomenu in vlogi Svobod v delavskem gibanju pred drugo svetovno vojno bo govoril tov. Vencelj Perko.

NEDELJA, 20. decembra

- ob 15. uri: bomo obiskali grobove padlih Svobodašev v Dragi in Begunjah.
- ob 19. uri: jugoslovanski celovečerni film »IZ OBRAZA V OBRAZ«.

PONEDELJEK, 21. decembra

- ob 16. uri Heinrich Minden »PRINCESKA TRMOGLAVKA«. Gostuje gledališče »Tone Čufar« z Jesenic, režija Stanka Geršak.
- ob 19. uri: proslava v počastitev dneva JLA.

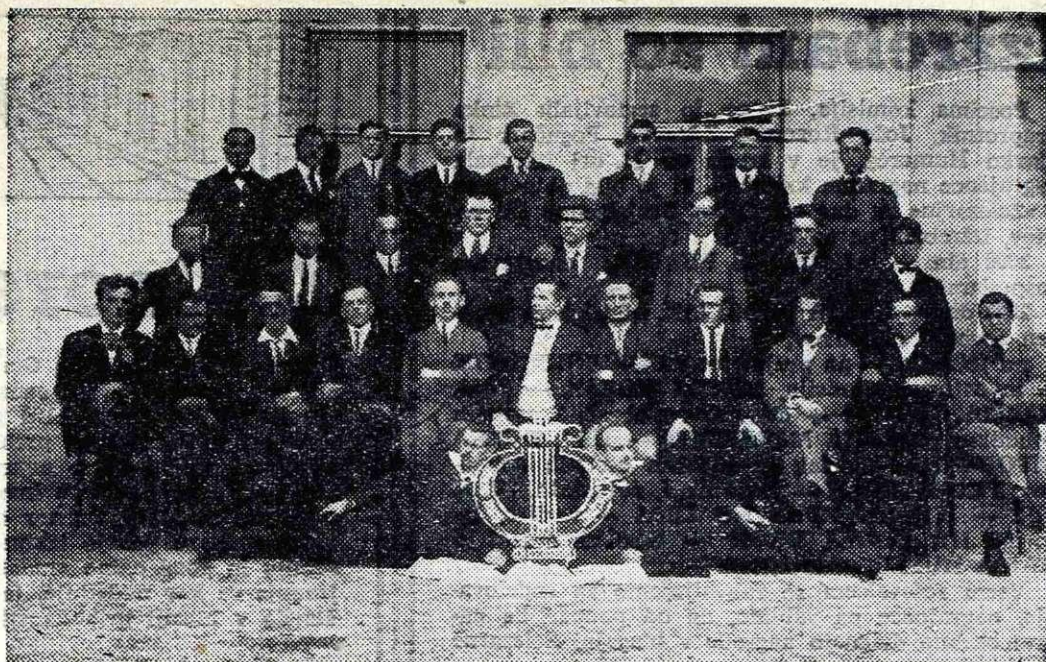
Med tednom bodo tudi trije družabni večeri, in sicer ob otvoritvi, po slavnostni seji in po jubilejnem koncertu.

Posamezne skupine, ki bodo sodelovale v tednu kulturnih prireditev, bomo slovesno sprejeli.

Vse prireditve bodo v dvorani osnovne šole na Koroški Beli. V izložbah frizerskega podjetja Javornik bomo v počastitev obeh jubilejev organizirali razstavo.

K številni udeležbi vabi

DELAJSKO PROSVETNO DRUŠTVO
SVOBODA »FRANCE MENCINGER«
Javornik — Koroška Bela

Delavsko pevsko društvo »Marks«, ki je bilo ustanovljeno leta 1924.

Kulturni praznik na Javorniku

Od 12. do 21. decembra bodo na Javorniku kulturne prireditve, s katerimi bodo počastili nekaj pomembnih jubilejev: spomnili se bodo tistih dni, ko so pred 42. leti ustanovili delavsko kulturno društvo Svoboda in ga takrat z drugimi besedami imenovali tudi avantgarda gorenjskega kota. Letos je minilo 40 let, odkar so se prvič zbrali pevci in ustanovili pevsko društvo »Karl Marx«. Pod vodstvom pevovodje Ceneta Ambrožiča so pevci tega društva vadili, čeprav so jim prepovedali prvi nastop.

Takoj za tem so ustanovili pevski zbor pri delavskem kulturnem društvu Svoboda, ki je bilo ustanovljeno že prej. V prvih desetih letih se je delo Svobode odvijalo pod zelo težkimi pogoji. Odvisni so bili od dobre volje tega ali onega gostilničarja, ki je privolil, da so lahko imeli pevske vaje v prostoru, ki je bil še na razpolago. Druga težava je bila v tem, da pevci — svobodaši niso mogli peti brez prisotnosti jugoslovanskih žandarjev. Na vsaki pevski vaji je žandar z nasajenim bajonetom budno pazil na izgovorjeno besedo. Zgodilo se je celo, da jim niso pustili peti niti na pokopališču. Vendar so bili pevci vztrajni in so določene pesmi zapeli kar za pokopališkim zidom. Znan je tudi primer, kako so pevce napadli žandarji ob prihodu v Bohinjsko Bistrico, kjer naj bi imeli pevski koncert.

Razmere so se nekoliko izboljšale po letu 1930, ko so pri Konjiču dobili na razpolago večji prostor in tam uredili majhen oder. Začeli so z uprizarjanjem iger, organizirali so kulturno prosvetne večere ter vrsto koncertov moškega in mešanega pevskega zbora, ki ga je takrat vodil France Mencinger, po katerem se še danes imenuje društvo Svoboda na Javorniku. Delo v društvu je bilo zelo razgibano, kljub temu, da je jugoslovanska žandarmerija in policija budno pazila na sleherni korak. Jugoslovanske oblasti so ovirale njihovo delo, kjer je bilo le možno. Toda člani Svobode na Javorniku niso mirovali tudi v najtežjih dneh. V dneh, ko je bila na

Jesenicah in Javorniku velika kovinarska stavka, so pevci imeli pevske vaje in nato uspel koncert delavskih in borbenih pesmi kar v zastraženi tovarni. Mnogim prebivalcem Javornika in Koroške Bele je omenjeni koncert ostal v lepem spominu do današnjih dni. Po razpustu Svobode v letu 1935 so z delom nadaljevali, društvo pa se je imenovalo DKD Enakost. Ustanovili so tudi mladinsko sekcijo, ta pa je bila trn v peti žandarmeriji in policiji in še posebej takratnemu policijskemu komisarju Jesihu. Zbiranje mladine v prostorih pri Konjiču so smatrali kot protizakonito dejanje in za dovolj tehten vzrok, da so zapečatili prostore in onemogočili delo v društvu.

Med drugo svetovno vojno z delom niso nadaljevali, pač pa so mnogi člani javorniške Svobode odšli v partizane. Vrsta članov, med njimi tudi France Mencinger in Edo Giorgioni, so padli kot talci v Begunjah. Po osvoboditvi so morali člani Svobode začeti znova. Najprej so ustanovili društvo »Ljudska prosveta«, ki je imelo svoje prostore v sedanjem domu TVD Partizan, pozneje pa so ustanovili SKUD »France Mencinger«, leta 1950 pa DPD Svobodo, ki s svojimi sekcijami uspešno deluje še danes. V dvajsetih povojnih letih je društvu uspelo svoje vrste skoraj podeseteriti, tako da ima danes društvo 180 članov, ki se aktivno udeležujejo v odsekih društva in še 400 članov, ki obiskujejo prireditve, predavanja koncerte godbe, pevskega zbora itd.

Osrednji problem, ki je članom Svobode delal največ preglavic, pa je bilo pomanjkanje prostorov. Zaradi tega so pripravili potrebne načrte in začeli z gradnjo kulturnega doma oziroma doma družbenih organizacij »Albina in Julke Pibernik«. Dom bo zgrajen poleg spomenika padlim borcem in bo dovolj velik za potrebe Svobode in njenih sekcij ter za potrebe ostalih organizacij na Javorniku in na Koroški Beli. Za dokončno izgradnjo doma bodo potrebovali še okrog 100 milijonov dinarjev in nadaljnjih 40 milijonov za opremo. Člani Svobode na Javorniku nestrpno pričakujejo, kdaj bodo lahko nadaljevali z delom v novih večjih in svetlejših prostorih. Takrat bodo zapustili glasbeno sobo pri Konjiču, ki jim je več kot trideset let nudila zavetje in kjer so, čeprav ob težkih in neustreznih pogojih (muzicirali, peli in pred drugo svetovno vojno tudi igrali na odru. To je zelo skromen opis dela v minulih 40 letih. Če bi hoteli o delu Svobode na Javorniku obširneje pisati, potem bi morali imeti na razpolago več prostora. Ob zaključku naj opozorimo še na kulturne prireditve z željo, da bi bile obiskane kar najbolj množično, s tem pa bomo dostojno počastili spomin na jubileja, hkrati pa tudi 95-letnico železarne. Kulturne prireditve bodo organizirane pod pokroviteljstvom IO sindikalne podružnice Železarne Jesenice.

or

OD 11. 12. 1964 NA PROGI JESENICE — LJUBLJANA NOV VOZNI RED

V petek 12. decembra je začel veljati na progi Jesenice — Ljubljana nov železniški vozni red, ki smo ga v Železarni že objavili.

Izžrebani so bili

Posebna komisija, ki so jo sestavljali: Zinka Praprotnik, Jože Rozman, Zdravko Pogačnik in Slavko Humerca, je v sredo ob 11. uri izžrebala nagrajence nagradne križanke, ki je bila objavljena v »Železaru« za dan republike. Prejeli smo 333 rešitev, izžrebani pa so bili:

3000 din — inž. FELIKS BESTER, energetsko gospodarstvo,

2000 din — LIDIJA VRDOLJAK, oddelek za obračun osebnih dohodkov,

po 1000 din — pa prejmejo: FRANC REBERNIK — inventurna komisija, METKA NOVAK — IBM, MARIJA ORAZEM — oddelek za obračun osebnih dohodkov, MILENA MARKIZETI — IBM, BETKA JAVORSKI — oddelek za obračun osebnih dohodkov, FRANC PIPAN — Javornik I, adjustaža, IVAN PUC — blagajna, ZDRAVKO ZIMA — varilec, Javornik III, CIRILA SKOK — tehnični muzej in MAJDA HUTER — tajništvo.

Vsem reševalcem se zahvaljujemo za sodelovanje, nagrajence pa vabimo, da od ponedeljka naprej osebno dvignejo nagrade v blagajni Železarne Jesenice.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Vodoravno: ZASEDANJE AVNOJ, ORIENTALISTIKA, BAT, OLGA, TITOV, OBOD, AO, PASIVA, ZI, ULSTER, DJANI, AKA, RAFAMA, SV, ROBIJA, PJ, PEPI, OKINAVA, ANGEL, KOLAJNE, IDO, RN, ALE, CIRILA, STIK, TOV, VIK, EKONOM, SIKOMORA, IČ, TN, KIRIL, ČASLAVSKA, STROJ, ANTIGONA, TN, NA, RIO, ONI, R, RIM, — R —, NJ, — J —, UNION, ENA, GARDA, RAME, ALKOVA, AO, ARI, AMER, KRANJ, DALJNOVOD, NADEV, ELEKTRIKA, ARAKS.

Medobčinska komunalna banka Kranj
PODRUŽNICA JESENICE

razpisuje

NOVO NAGRADNO ŽREBANJE

v času od 1. 10. 1964 do 31. 3. 1965

Med vsemi vlagatelji, ki bodo v tem času vložili najmanj 10.000 dinarjev na hranilno knjižico, bo banka po zaključku vsakega meseca izžrebala tri dobitnike manjših nagrad.

Nadalje bo med temi vlagatelji vsak mesec izžrebanih 10 vlagateljev, ki bodo upoštevani pri končnem žrebanju večjih nagrad v aprilu 1965.

Kdor bo v istem času vložil na hranilno knjižico najmanj 50.000 dinarjev in jih ne bo dvignil najmanj eno leto, bo lahko izžreban še pri posebnem žrebanju vlagateljev vezanih hranilnih vlog, ki bo tudi v mesecu aprilu 1965.

Hranilne vloge obrestuje banka po 5 %, vezane hranilne vloge do 7 %.

KORISTITE UGODNOSTI, KI JIH IMATE Z VLAGANJEM SVOJIH PRIHRANKOV V BANKI!

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

Živinoreja - in še kaj

Kakor marsikje tudi na Gorenjskem nazaduje proizvodnja mleka in mesa — dveh osnovnih živil. Vzroki za tako stanje so najrazličnejši. Med glavnimi je vsekakor prehitro razslojevanje kmečkega prebivalstva — beg v industrijo in istočasno zelo počasno napredovanje proizvodnje na družbenih posestvih, farmah in v kmetijskih zadrugah. V jeseniški občini je na primer ostalo samo še dvesto trideset kmetov, ki se pečajo izključno s kmetijstvom in sta jim zemlja in gozd edino sredstvo za življenje. Ker se razslojevanje še kar nadaljuje, je pričakovati, da se bo tudi to število v bližnji prihodnosti še skrcilo.

Družbena kmetijska posestva so prevzela nalogo glavnega proizvajalca mleka. Zato je razumljivo, da težijo k reji čim produktivnejših čred in bi bilo v tej smeri potrebno izvajati pospešeno selekcijo živine. Usmeritev je začetna, pasma odbrana, farme posedujejo že znatne površine zemlje in od tehnologije na posestvih ter kakovosti živine bo odvisno, koliko in kdaj bodo posestva lahko v celoti pokrila potrošnjo mleka (mislimo na znatno povečano potrošnjo, kakor je sedanja, ki je izpod evropske norme).

Razen reje živine na družbenih posestvih je na Gorenjskem močan faktor tudi reja v zasebni lasti. Za ravniško območje Gorenjske (Sorško polje, okolica Kranja in radovljiška ravnina) je dogovorjena zamenjava cikaste pasme s svetlolisasto in sivo-rjavo. Najbrž se bo spričo spremembe načina v reji pasma kmaču udomačila in bo nje reja uspešna. S to pasmo bo mogoče doseči težo odraslih živali do okrog 500 kilogramov, mlečnost pa od 3000 do 3500 l mleka letno s 4 % tolsče.

Posebno zahtevno pa je področje Bohinja in naše ob-

čine, ki ima takšne terenske in podnebne pogoje, da bi se zahtevnejša živina v njih težko udomačila. V zadnjih dveh letih so kmetje začeli križati cikasto pasmo in na pašnikih Belega polja ter drugod se pase že precej potomk domače cike črne barve. Na alpskem področju se bo lahko udomačila samo živina s takšnimi lastnostmi, kakršne ima dosedanja cikasta pasma, s sedanjim križanjem pa bi lahko dosegli večjo mlečnost.

Na področju zahodno od Žirovnice ni pogojev za veliko družbeno proizvodnjo. Zato je reja živine v zasebni lasti izrazito pomembna. Večjo proizvodnjo mesa in mleka, k čemer naj bi prispevala tudi izboljšana pasma, bi se dvignili dohodki kmečkega prebivalstva, kar naj zavre prehitro razslojevanje.

Razumljivo bi morala k temu prispevati tudi politika obdavčevanja, preskrbljenost kmetov z malimi obdelovalnimi stroji, močnimi krmili in umetnimi gnojili. Živinoreja in poljedelstvo sta drug od drugega odvisna. Vse kaže, da bo najbrž nastopilo obdobje, ko bo živinoreja znatno donosnejša kot poljedelstvo. Seve, pri nas, v alpskem področju. Ne drugod. Če bo tako, je najbrž utemeljeno pričakovanje, da se bo poljedelstvo podredilo živinoreji in bodo kmetje v svojem gospodarskem računu podredili pridelovanje drugih kultur tistim, ki so osnova živinoreji (detelja). Medtem, ko količina mleka v družbeni proizvodnji stalno narašča (od leta 1958, ko so posestva pridobila 4,3 % mleka in zasebniki nad 95 %), se je to razmerje v lanskem letu spremenilo tako, da zasebni kmetje namolzejo še 60 % mleka, družbena posestva pa že 40 % (kljub temu pa je bilo lani namolženega na Gorenjskem le 100.000 l mleka več kot pred petimi leti), se čuti izrazito upadanje proizvodnje na zasebnih kmečkih posestvih.

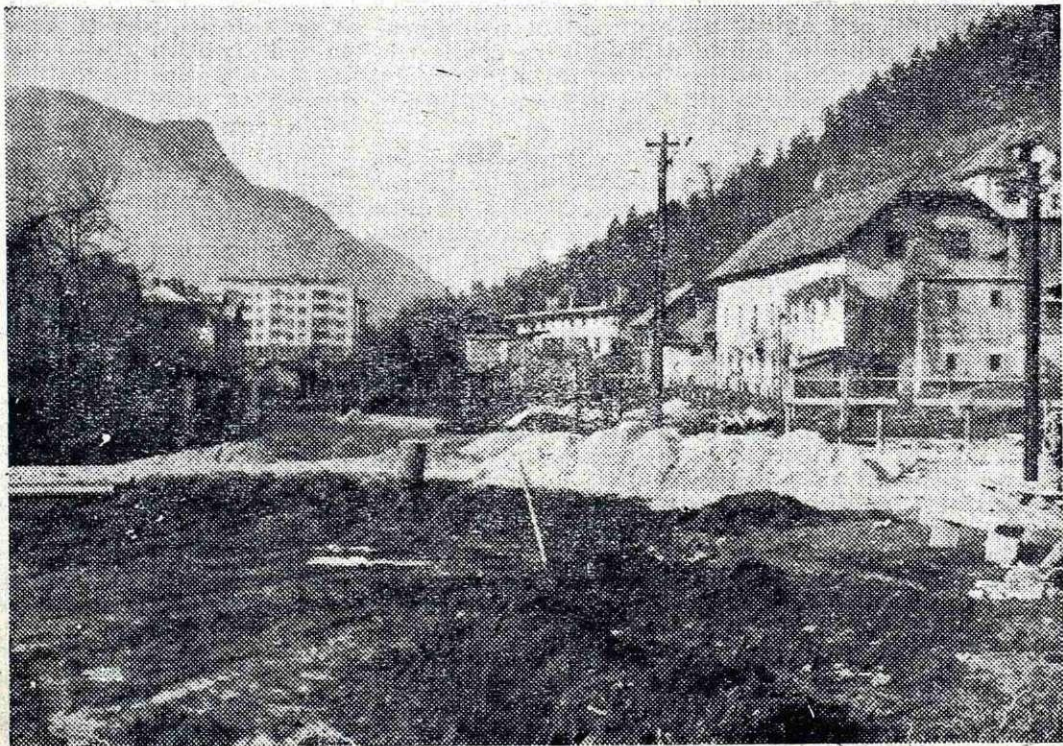
Pod sedanjimi pogoji ostaja kmetu le malo sredstev za izboljševanje lastnega gospodarstva — za razširjeno reprodukcijo. K popravilanju življenjskega položaja kmeč-

kega prebivalstva naj pripomore tudi davčna politika, ki naj bo za kmeta znosna, naj podpira njegov interes, da ostane na zemlji, naj mu omogoča življenje v skladu z njegovim delom in prizadevanostjo in naj mu pušča sredstva za izboljševanje njegovega gospodarstva. Ukrep, da bodo višinski kmetje, ki imajo nižji katastrski dohodek in kmetje, udeleženci NOB, oproščeni davka ali bodo plačevali le minimalne davke, zanesljivo pomeni prvi korak k stabilizaciji in omejitvi bega z zemlje. Sproščanje osnovnih materialnih odnosov med kmetom in družbo v prid kmeta se je začelo in z njim kaže računati. Račun je enostaven in dobro razumljiv. Vzporedno z napredovanjem družbene proizvodnje naj napreduje tudi proizvodnja na zasebnih kmečkih posestvih, zlasti tam, kjer so terenski, klimatski in drugi pogoji takšni, da za družbeno proizvodnjo sploh ni možnosti. In napredovanje zasebne kmečke proizvodnje na našem področju lahko doseže največje uspehe zlasti z modernejšo živinorejo, z izboljšanjem črede in s spremenjenimi načini reje. Če bo tako, bo domače mesarsko podjetje lahko v bližnji prihodnosti računalo z dosti večjim odkupom živine v bližnji okolici (zdej ne predstavlja ta odkup niti 10 % celotnega), domači konzum mleka pa bomo lahko zadovoljevali z znatnimi količinami kar doma.

France Žvan

Gostovanje Koroških Slovencev

Mešani pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva iz Radiš v Avstriji je v soboto zvečer vrnil obisk komornemu zboru Prosvetnega društva »Stane Žagar« v Kropi in priredil v tamošnjem sindikalnem domu koncert koroških narodnih pesmi. V nedeljo so si ogledali gostje Prešernovo rojstno hišo, muzej v Begunjah in Drago, nato pa so priredili koncert v novem kulturnem domu v Lescah. Kakor v Kropi, so slovenski Korošci tudi v Lescah uspeli in bili deležni od številnih poslušalcev prisrčnega priznanja. Bratje s Koroške so odnesli prijetne vtise iz Kroepe in iz Lesca. Dejali so, da bodo slovensko pesem v bodoče še raje gojili in peli ter tako najlepše dokazovali narodno pripadnost k matični domovini. L.

Na prostoru poleg gimnazije je Gradis začel z graditvijo stolpnice. Gradnjo financira Gradis sam in bo potem interesentom prodajal stanovanja

Kegljači v počastitev praznika

V počastitev praznika so organizirali kegljači mehanične delavnice s pomočjo kegljaškega kluba Jesenice tekmovanje v borbenih partijah. Nastopale so štiri ekipe z desetimi tekmovalci v dveh borbenih partijah. Način tekmovanja se je razlikoval od običajnega v tem, da je vsak tekmovalac igral s prvim lučajem na polno. V imenu sindikalnega odbora je tekmovanje otvoril predsednik tov. Filej in istočasno v kratkih besedah omenil pomen praznika.

V dneh nastopih je najboljši rezultat dosegla ekipa ključavničarske delavnice in si pridobila že drugič prehodni pokal za eno leto.

REZULTATI:

1. ključavničarska delavnica 957 (450 + 507) kegljev; 2. orodjarna 897 (442 + 455) kegljev; 3. strugarna 886 (463 + 423) kegljev; 4. pisarne 809 (403 + 406) kegljev.

Najboljši posamezniki:

1. Vlado Sodja, ključavničarska delavnica, 117 kegljev; 2. Slavko Koselj (ključavničarska delavnica, 112 kegljev; 3. Jamez Rozman, priprava dela, 108 kegljev.

Za nagrado so prejeli praktična darila.

Prav bi bilo, da bi se za taka tekmovanja odločili tudi ostali obrati železarne in tako povečali zanimanje za rekreativni šport.

—nc.

Gale rešuje Olympijo

OLIMPIJA : KRANJSKA GORA 6:4 (3:1, 1:2, 2:1)

Pred tisoč gledalci sta srečanje sodila slabo Tarabochia iz Zagreba in Kozjek z Jesenic. Strelci za Olympijo: Repina, Svetlin, Radin, Domjan, Boškovič in Aljančič. Strelci za Kranjsko goro: Hiti 2, Ambrožič in Zvan.

Tipična prvenstvena tekma se je pričela hitro. Borba za vsako ploščico in strel na gol. Prvi se je znašel Repina in prevrnil nič kaj zanesljivega vratarja Petriča. Vodstvo Olympije 1:0 ni zmedlo igralcev Kranjske gore. Hitrost se je še stopnjevala, toda vsi strelji na vrata Olympije so bili plen odličnega Galeta. V enajsti minuti je iz gneče pred vrati Kranjske gore branilec Svetlin povečal vodstvo Olympije na 2:0. Kljub terenski premoči Kranjske gore je po napaki obrambe Aljančič v 18. minuti povečal rezultat na 3:0. V zadnjih sekundah prve tretjine je Hiti znižal rezultat na 3:1. V drugi tretjini igre so Ljubljancani nekoliko popustili, zato so jo Kranjskogorci odločili v svojo korist z 1:2. Pri rezultatu 4:3 se je pričela zadnja tretjina, ki je bila tudi najbolj razburljiva. Z veliko naglico so se menjavale situacije. Po голу Aljančiča so Kranjskogorci zaigrali zelo lepo in stisnili igralce Olympije pred njihov gol.

Nekaj zelo lepih strelkov na vrata Galeta, ki se ni dal premagati. Zaradi surove igre sta sodnika izključila več Ljubljancanov, toda Kranjskogorci te ugodnosti niso znali izkoristiti. Ko sta bili obe moštvi zopet kompletni,

je Domjan dosegel peti gol. Takoj za tem je Hiti znižal rezultat na 5:4. Minuto pred koncem igre se je tehnično vodstvo Kranjske gore odločilo, da namesto vratarja pošlje na led šestega igralca. To je bila edina rešitev, da bi osvojili vsaj eno točko. Toda namesto izenačenja je igralec Olympije Radin s srede igrišča dosegel šesti zadetek in postavil končni rezultat 6:4. Tako sta dve dragoceni točki romali v Ljubljano.

Hokej na ledu

Kranjska gora : Mladost 14 : 0

V torek zvečer je bila na drsališču pod Mežakljo prvenstvena tekma zvezne hokejske lige. Kranjskogorci so se pomerili z novincem v ligi Mladostjo iz Zagreba. Sodnika Knežević iz Beograda in Pavletič iz Ljubljane nista imela težkega dela v tej tipični prvenstveni tekmi, ki si jo je ogledalo blizu 500 gledalcev. Igralci Kranjske gore so imeli vseskozi premoč in so igrali dobro take v obrambi kot v napadu. Tudi gostje so zaigrali lepo ter pokazali odprto igro kljub temu, da so bile vse njihove akcije razbite že na sredini igrišča. Če bi domači igralci izkoristili vse priložnosti, bi bil rezultat lahko še višji. Tekma se je končala s 14:0 (4:0, 5:0, 5:0) v korist Kranjske gore.

Tudi kegljači na ledu so zelo marljivi. Pripravljajo se na evropsko prvenstvo, ki bo v začetku prihodnjega leta na Jesenicah

Med štirimi očmi

Trenerja osemkratknega državnega prvaka v hokeju na ledu g. Jirija Pleticha smo našli na igrišču pod Mežakljo s svojimi varovanci. Ker je v teku državno prvenstvo v hokeju na ledu, smo mu zastavili nekaj vprašanj:

Koliko časa ste na Jesenicah in kako ste zadovoljni z moštvom Jesenic?

— Na Jesenicah sem sedaj drugo sezono in sem se že

Ekipo Medveščaka pa sem videl igrati le preko televizijskega ekrana. Izgleda, da je kar v dobri formi.

Ali ste uvedli kakšno spremembo pri Jeseničanih in kaj si od tega obetate?

— Izkušnje so pokazale, da je moštvo Jesenic za razred boljše od ostalih ligaških klubov, zato sem tudi opustil misel, da bi na državnem prvenstvu igrali s tremi napadi. Igralci se tako ne ogrejejo dovolj, zato ne morejo pokazati vsega, kar znajo. Škoda je, da vsa moštva v ligi igrajo zaprto igro (bunker) proti Jeseničanom, kar zelo kvarno vpliva na igralce Jesenic, gostujoča moštva pa se tako nič ne naučijo. Mislim, da bi morali zaigrati odprto, saj bi se pri Jeseničanah lahko marsikaj naučili. Istočasno pa gledalci na tribuni nimajo pravega užitka, ker

tak sistem igre ni lep in tudi zadetke je težko doseči.

Katera moštva bodo nudila največji odpor Jeseničanom?

— Poraza v ligi ne bomo doživeli. Najlepšo igro si obetam od ljubljanske Olympije in zagrebškega Medveščaka. Najbolj surove pa bodo vse kakor v Beogradu, saj so znani zadnji incidenti na Tašmajdanskem igrišču.

In bodoče naloge?

— Čim več mednarodnih srečanj, najprimernejša so češka moštva, ker ste Jeseničani osvojili našo šolo. Vadiati moramo podajanje ploščice, izuriti nekaj novih vratarjev, katerih v obeh moštvih manjka, državne reprezentante obdržati v formi za svetovno prvenstvo na Finskem in izboljšati kvaliteto igranja hokeja pri vseh moštvih. Posebno pozornost bom posvetil tudi hokejski šoli, ki bo pričela z delom.

Jiri Pleticha

kar vživel v okolico in ljudi. S fanti sem zadovoljen, saj so letos zelo dobro kondicijsko pripravljeni, razen nekaterih, ki niso poletni trenirali. Zato sedaj na ledu vadimo samo tehniko igre in palice. S takimi pripravami bi morali pričeti vsi klubi v Jugoslaviji, da bi kvaliteta hokeja napredovala.

Kaj pa ostali klubi ?

— Slovenska kluba, to je Olympija in Kranjska gora, sta tudi solidno pripravljena za letošnjo sezono, medtem ko pri Beograščanih opažam, da igrajo slabše kakor lani.

Jesenice : Olympija 12 : 0

V sredo zvečer sta se srečala v okviru Zvezne hokejske lige dva stara rivala ekipa državnega prvaka Jesenice in Olympija iz Ljubljane. V ekipi Jesenic ni nastopil branilec Trebušak, pri Olympiji pa najboljši napadalec Zupančič. Na prvi zadetek je bilo treba čakati kar deset minut, ko je Klinar prvič premagal Galeta. V prvi tretjini sta dosegla zadetek še Mlakar in ponovno Klinar. Druga tretjina je bila za Ljubljano usodna. Osem golov je pokopalo vse upe Olympije za čim boljši rezultat oziroma čim manjši poraz. V zadnji tretjini je Klinar v četrtni minuti zadnjič premagal Galeta. Kot da so

zadovoljni z rezultatom, Jeseničani niso pokazali igre druge tretjine. Gostje so se trudili, da bi dosegli vsaj častni zadetek, vendar so bila njihova prizadevanja zaman. Tekmo sta sodila pred okrog 3000 gledalci Kerkoš iz Celja in Katteneker iz Ljubljane.

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«

Prihodnjič nadaljevanje:
SVALBARD — DEZELA
POLNOČNEGA SONCA

Za tobak in pijače dvakrat več kot za šport in razvedrilo

Kakšno je obstoječe stanje, koliko že imamo primernih objektov, kakšne še potrebujemo in kje, kdo bo zagotovil potrebna finančna sredstva, skratka kako najhitreje in najučinkoviteje rešiti problem nezadostne rekreacije ter razvedrila našega delovnega človeka v njegovem prostem času? Z vsem tem se že intenzivno ukvarja posebni odbor, ki ga je spomladi imenoval Občinski sindikalni svet in ga sestavlja kar 6 komisij, v katere pa so vključeni predvsem strokovnjaki s področja, ki ga komisija zasleduje in obravnava.

Poglejmo na kratko s čim se ukvarja ta odbor, kaj so že ugotovile posamezne komisije kot so: komisija za raziskave, komisija za kadre, tehnična komisija, komisija za objekte, ekonomska komisija ter komisija za propagando in v katero smer naj se v perspektivi prvenstveno nadaljujejo prizadevanja za rešitev vprašanja razvedrila in rekreacije delovnega človeka.

Naloge komisij so v prvi vrsti, da zberejo potrebno gradivo za skupni elaborat, ki bo nato predložen občinski skupščini v obravnavo. Komisija za raziskavo zbira splošne demografske podatke občine, podatke v zvezi s prostim časom, nesrečami, zdravstvenem stanju, podatke o vzrokih fluktuacije, o zapršenosti doline itd. Tehnična komisija zbira številke od organizacij, katere imajo v svojih programih tudi rekreativne dejavnosti, o željah in potrebah ljudi po oddihu, številke o najrazličnejših prireditvah itd. Komisija za propagando ugotavlja kolikšna so in kako so izkoriščena že obstoječa propagandna sredstva, kje in kako bi lahko najučinkoviteje propagirali šport in rekreacijo itd. Podobno so si zastavile delo tudi ostale komisije.

Najtrši oreh za vse komisije pa je brez dvoma problem, ki povzroča težave tudi vsem telesnokulturnim in športnim organizacijam, to je standard. Za primer naj navedem izračun, ki ga je napravila ekonomska komisija in ugotovila, da porabi pri naš štiričlanska družina za razvedrilo (v širšem pomenu besede) samo 1395 dinarjev mesečno oziroma 2,7 odstotka od celotnega mesečnega proračuna. Ostali pokazatelji govorijo, da pri tem nikakor ne gre morda za premajhen interes, ampak za resnično premajhne možnosti. Ta štiričlanska družina, s povprečnim mesečnim dohodkom, porabi namreč samo za hrano nekaj več kot 53 odstotkov svojih dohodkov. Ostalo gre za stanovanje, obleko in druge nujne izdatke. Pri tem pa je zanimivo oziroma zaskrbljujoče, da so stroški za tobak in pijače v povprečju

za dvakrat večji od izdatkov za razvedrilo.

Zanimiva je tudi primerjava števila bolezenskih dni v letu pri človeku, ki se nikoli ne ukvarja s športom in pri onem, ki mu je aktiven od diha vsakodnevna potreba. Vzorec je vzet v železarni in sicer je bilo anketiranih 6769 zaposlenih, od katerih se jih 1200 bolj ali manj redno ukvarja s športom. Ugotovitve kažejo, da so prvi v prvi polovici letošnjega leta болоvali povprečno 12 dni, športniki pa samo 6, to je kar za polovico manj. Ta pokazatelj je zelo zgovoren.

Trd oreh še vedno predstavlja tudi financiranje te vrste dejavnosti s strani delovnih organizacij. Ekonomska komisija danes še dela izračune koliko sredstev pravzaprav potrebujemo v te namene. Vsekakor pa vemo, da dosežanja praksa ni bila prav nič zadovoljiva. V občini je namreč precej delovnih organizacij, ki z razmeroma visokimi letnimi dohodki ne odrinejo za oddih svojih ljudi niti dinarja. Če bi delovni kolektivi odvajali od svojih čistih letnih dohodkov približno le 1 odstotek za potrebe razvedrila, potlej bi bilo vprašanje potrebnih sredstev verjetno kar kmalu zadovoljivo rešeno. Urejeno pa je že, da vsebujejo vsi statuti delovnih organizacij poseben člen, v katerem je govora o skladu za rekreacijo. Upajmo, da bo s tem odpadla dosežanja prak-

sa »varčevanja«. Razmeroma velik napredek v tem pogledu zagotavlja podatek, da so železarji v lanskem letu oddvojili za rekreacijo 29 milijonov, letos pa že kar 134 milijonov dinarjev. Res je, da je šel dober del teh sredstev predvsem za podpiranje vrhunškega tekmovalnega športa, toda tudi ogled dobre tekme predstavlja določeno vrsto zabave in oddiha. Vendar se moramo pri tem dobro zavedati, da je sicer prav, da je že nekaj let razmeroma dobro preskrbljeno za kvaliteto vrsto hokejistov in njihovih gledalcev ter morda še za nekatere druge tekmovalce na najvišji ravni, ki delajo in živijo pri nas. Nihče nima ničesar proti temu. Vendar če se skrb za šport v komuni pri tem začne pa obenem tudi konča, potlej to prav gotovo ni v najlepšem redu.

Iz vsega tega vidimo, da imajo ta odbor in posamezne komisije res polne roke dela. Članom, predvsem pa predsedniku odbora Vikiju Krevselnu gre odkrito priznanje za požrtvovalnost in prizadevanje, da bi končno tudi na Jesenicah nudili delovnemu človeku več razvedrila in prijetnega oddiha, da si bo v prihodnje tudi delavec z nizkimi in povprečnimi mesečnimi osebnimi dohodki lahko privoščil tisto, kar bi si moral in bo koristilo njemu samemu ter ugodno vplivalo na njegovo delovno sposobnost. Zdravko Anderle

Nagradna anketa

Današnji številki prilagamo anketni list z vprašanji o »Železarju«. Z odgovori želimo zvedeti vaše mnenje o vsebini in sploh »Železarju«. Zavedamo se, da bi bil časopis lahko še boljši, zato vas prosimo, da nam z dobronamernimi odgovori pomagate pri izboljševanju časopisa. Da ne bi bil vaš trud zaman, razpisujemo za vse, ki nam bodo do 29. decembra poslali izpolnjeni anketni listič, naslednje nagrade:

1. nagrada
tri nagrade

2000 din
po 1000 din

Če kdo v svojem izvodu »Železarja« ni našel anketnega lista, naj ga zahteva pri obratnih personalkah.

Umrla je Mica Hafnerjeva

23. novembra je na Jesenicah umrla Mica Hafner, upokojenka Železarne Jesenice. V naši železarni je bila zaposlena 30 let, poznali pa smo jo kot zelo vestno in požrtvovalno delavko in eno od najbolj znanih družbeno-političnih delavk v prvih povojnih letih. Za svoje požrtvovalno delo je dobila naslov večkratne udarnice. 1. maja leta 1948 je bila odlikovana z Redom dela III. stopnje. Po upokojitvi je prenehala z aktivnim delom v družbeno-političnih organizacijah in živela do svoje smrti v Socialno-zdravstvenem domu »dr. Franca Berglja«. V imenu kolektiva žebjarne se je od pokojne poslovil delovodja Mirko Dreša. Nekoč sodelavko Mico Hafnerjevo bomo ohranili v trajnem spominu.

Spet smrtna nesreča na Javorniku

V ponedeljek, 7. decembra, se je po končani popoldanski izmeni pripetila nesreča, pri kateri se je ponesrečil sodelavec s težke proge Andrej Perkon.

Ponesrečenec Andrej Perkon je potem, ko je zapustil tovarno, pri glavnem vratarju na Javorniku na nedovoljen način prešel zaprte zapornice in pri tem ni opazil, da mu nasproti prihaja vlak, ki ga je zadell v desno stran telesa. Pri padcu je dobil težje poškodbe. Najprej so ga odnesli na rešilno postajo, od tam pa prepeljali v bolnišnico, kjer je naslednji dan ob 5. uri zjutraj umrl.

Upamo, da je primer te smrtni nesreče hkrati dovolj resen opomin sodelavcem iz naših valjarn, da bodo v bodoče bolj previdni pri prehodu čez železniško progo, še posebej takrat, ko so zapornice zaprte. Zaprte železniške zapornice namreč dovolj jasno opozarjajo, da je treba počakati tako dolgo, da vlak ne odpelje. Nevarnost bo zdaj toliko večja, ker elektromotorniki na železniški postaji odpeljejo z mesta hitreje ter vozijo bolj tiho kot vlaki s parnimi lokomotivami. -or

O nepričakovani izgubi našega dobrega moža in očka

PAVLA MEDJA

se iskreno zahvaljujemo kolektivu Železarne Jesenice in njegovim sodelavcem za vso pomoč in tolažbo, ki so nam jo nudili v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju jeseniške bolnišnice, tovarišema za poslovlne besede ob njegovem grobu in obema godbama. Iskrena hvala vsem, ki so darovali cvetje in vence in ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Anica, otroka Darja in Janez.

Na poti iz službe se je težko ponesrečil in za posledicami nesreče umrl naš sodelavec

ANDREJ PERKON
mazač na težki progi

Pokojnega sodelavca, ki je delal v našem podjetju 18 let, bomo ohranili v lepem in trajnem spominu. Svojem naše iskreno sožalje.

Centralni delavski svet, uprava podjetja,
Tovarniški komite ZKS in Izvršni odbor
sindikalne organizacije Železarne Jesenice

Pri opravljanju službene dolžnosti se je težko ponesrečil in za posledicami nesreče umrl naš sodelavec

PAVEL MEDJA
čuvar na prometnem oddelku na Javorniku

Pokojnega sodelavca, ki je delal v našem podjetju 19 let, bomo ohranili v lepem in trajnem spominu. Svojem naše iskreno sožalje.

Centralni delavski svet, uprava podjetja,
Tovarniški komite ZKS in Izvršni odbor
sindikalne organizacije Železarne Jesenice